૫૬૭૯

સામાયક વૃત.

મુળ અર્થ તથા પ્રશ્નોતર સાથે.

જીજ્ઞાસુ શ્રાવકજનો માટે.

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

ગાંધી નરસીદાસ મુળજી

તથા

ત્રવાડી રેવાશંકર હાઉજી.

ભાવનગર.

અમદાવાદ.

પાનકોરને નાકે ઘાંચીની વાડીમાં

એંગ્લો વર્નાક્યુલર પ્રિન્ટીંગ "પ્રેસમાં"

નથુભાઇ રતનચંદ મારફતિયાએ છાપ્યો.

સંવત ૧૯૪૯—સન ૧૮૯૩.

કિંમત રૂ૦—૩—૦

(ત્રણ આના)

સુજ્ઞ વિવેકિઓ ? જરા નિચેના લખાણ- પર ધ્યાન આપો.

અભ્યાસ કરનારે પ્રથમ સામાયકનો મુળપાઠ સિખનવો, ને પછી મુળપાઠ સાથે અર્થ જોડતાં શિખવું; અને છેવટ મુળ પાઠ ન બોલતાં એકલો અર્થ બોલતાં શિખવુ. અને તેમાં જ્યાં અલ્પ અર્ધ ને પુરણ તથા આશ્ચર્ય ચિન્હ મુકેલા છે ને મુખ્ય વિરામ લઇ અર્થ બોલવાથી સમાયક સંબંધી સર્વ ભાવાર્થ સમજી લેવામાં ઘણી સુગમતા પડશે.

પઠ કરી રહેવા બાદ કલાસ અનુક્રમથી ભરવો અને વિદ્યાર્થીઓને બિજા ભાગમાંથી હમેશાં દસદસ સવાલ જવાબ પુછીને તેની ધારણા થવા માટે અભ્યાસ રખાવવો તેમ કરવાથી ફાયદો છે.

આજ કાલ સ્વધર્મજ્ઞાન શિખનાર તથા શિખવનારનો એવો રીવાજ માલમ પડે છે કે સામાયક પડિક્કમણાનો અભ્યાસ ત્વરાથી કરીને ટુંક મુદતમાં બોલચાલ વિગેરે જ્ઞાન પ્રસિદ્ધતા મેળવીએ પણ વિવેકીએ ખાસ યાદ રાખવાનુ છે કે પોપટીયા જ્ઞાનથી ધર્મ સબંધિ કાંઇ પણ જ્ઞાન પ્રાપ્ત થતુ નથી. માટે જેજે ધર્મજ્ઞાન સંપાદન કરવું તેમાં પુરતો લક્ષ આપીને દિર્ઘદ્રષ્ટિથી તેનો તત્વાર્થ સમજી લેવા પછી વધારે જ્ઞાન મેળવવા આગળ પડવું. એવી મારી વિજ્ઞપ્તી.

લી. સ્વજન સંતની તથા જ્ઞાનધર્મની
સલામતિ ઇચ્છનાર.
સેવક.

શીખનારને અગત્યની સૂચના.

પ્રિય, વાંચનારા! અનંતકોટી જન્માંતરો નિરર્થક ગયા; અને છેવટ આ દુષ્મ[1] કાલના ખેદકારક સમયમાં આવી મનુષ્ય જન્મ પ્રાપ્ત કર્યું. પણ હજુ પૂર્વ કર્મ બળવાન હોવાને લીધે, અજ્ઞાન, કસાય, તથા અસુભ જોગમાં જોડાઇને અનેક દુર વ્યસનો સેવવામાં મચી રેહેવાથી નીચા ઢાળ તરફ દોડી જતો આત્મા અટકતો નથી. માટે તેવાજ કારણુથી સમકીત જ્ઞાન ધર્મનું આરાધન કરવામાં વીમુખ રહેલો હતો. અને હજી પણ તેવીજ રીતે વિમુખ રહેલો હોવાથી પુનર જન્મોની વૃદ્ધિ કરવા માટે હમેશાં દુરાચરણો સેવ્યા કરે છે. તે જેવાં કે કામ ક્રોધ મોહ મત્સર માયા મમતા લોભ લાલચ આશા તૃષ્ણા વગેરે દુર વ્યસનો તેમાં પ્રવર્તીને અમુલ્ય રત્ન તુલ્ય મનુષ્ય જન્મનું શાર્થક કરી શકતો નથી. વળી એવીજ પ્રવર્તીને લીધે ભવ રૂપી સમુદ્રના જન્મ મરણ રૂપી અગાધ જળીના પ્રવાહમાં સુસક પત્રની રીતે ઘસડાઇ અતિ દુ:ખને પાત્ર થાય છે. માટે હવે પછી એવા દુ:ખને પાત્ર નહીં થવા અને પોતાની અશાધ્ય[2] વૃત્તિને શાધ્યમાં[3] લાવવા તથા મળેલા જન્મનો સાર્થક હાંસલ કરવા, ધર્મગુર દ્વારાએ શાસ્ત્ર બોધનું શ્રવણ કરીને મનન કરવા સાથે અસત્યનો ત્યાગ કરી સત્ય ધર્મનું આરાધન કરવું કે જેથી ફરીને ભવરૂપી સમુદ્રમાં ધસી ન પડાય.

1 પાંચમો આરો. 2 અજ્ઞાન. 3 જ્ઞાનમાં.

ભવરૂપી સમુદ્રમાંથી પોતાનો બચાવ કરવા તથા પોતાના ઉત્તરોત્તર ધર્મમાં પ્રવેશ કરવાની ખાતર પ્રથમ વિનય પૂર્વક વિવેકથી જ્ઞાન ગ્રહણ કરવું. સબબ કે વિનયને વિવેક છે તે જ્ઞાન તથા ધર્મમાં વૃદ્ધિ કરવાનો મુખ્ય હેતુ છે. માટે જ્ઞાન લેવાની ખાતર જીજ્ઞાશુ શિષ્યે; જરૂર સદ્ભક્તિ ભાવથી પ્રેમપૂર્વક શેવા બજાવી સદ્ગુરૂની કૃપા સંપાદન કરવી; કેમકે ગુરૂ સેવા કરવી એ શિષ્યોનું પરાપૂર્વનું ધર્મ છે. ગુરૂ સેવામાં મન ચોરનાર શિષ્યને જ્ઞાનની પ્રાપ્તી થતી નથી, માટે યાદ રાખવું કે ગુરૂએ શેવ્ય અને શિષ્ય એ સેવક છે. એમ સમજી ગુરૂને કોઇ પણ જાતનો કિંચિત્ત શ્રમ ન પડવા દેતા તેમનું ઇચ્છિત કાર્ય કરી પોતા ઉપર તેમનું મન સંતુષ્ટ રખાવવું, તે ગુરૂની શેવા તથા વિનય કર્યું કહેવાય છે. અને તેવીજ રીતના વિનયથી ધર્મ ગુરૂઓનું અંતઃકરણ સંતુષ્ટ રહે છે; વળી તેવી રીતે સંતુષ્ટ થવાના આવેશમાં ગુરૂ પોતાની ઉદારતા બતાવી જ્ઞાન ગ્રાહક શિષ્યને યથાયોગ્ય જ્ઞાન સંપાદન કરાવવા કદી ચુકે નહિ. એટલુંજ નહિ પણ અનંતકાળથી અજ્ઞાનને લીધે જડાઇ ગયેલા હૃદયરૂપી કપાટને ખોલી આત્મજ્ઞાનનો અખુટ ખજાનો બતાવી આપે છે. માટે આત્મ કલ્યાણની ઇચ્છાએ જ્ઞાન ગ્રહણ કરનાર સર્વ વિદ્યાર્થીઓએ નિરમાન્યતા સાથે પ્રથમથી ગુરૂનું વિનય કરવું. સબબ કે જૈનધર્મનું મુળ વિનય છે; અને એવા વિનય વિના વિદ્યાની પ્રાપ્તી થતી નથી. દૈવયોગે બુદ્ધિના બળથી વાચ્ક જ્ઞાન મેળ-

વે તો તેનો યથા યોગ લાભ નહિ લેતાં તેનો ગેરઉપયોગ કરે છે; તેથી તેનું નામ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું ગણાય નહિ. માટે વાચક વર્ગે જ્ઞાન મેળવવાની ખાતર અવિવેક તથા અવિનયનો ત્યાગ કરી વિવેક પૂર્વક વિનય કરવો. સબબ કે વિનય કરવામાં અગણિત ફાયદા છે. જેવા કે વિનય કરનારો ગુરૂની કૃપાથી અપૂર્વક જ્ઞાનની પ્રાપ્તી મેળવી શકે છે. અને તેવા જ્ઞાનથી સત્યા સત્યનું નિર્ણય થવા રૂપ સમ્યક્ત અર્થાત સર્ધા દ્રઢ કરી શકે છે. સર્ધા દ્રઢ થવાથી ચારિત્ર ગુણની પ્રપ્તી મેળવી શકે છે. ચારિત્રની શક્તિ વડે નવા કર્મની આવકને અટકાવી શકે છે. તેમ થવા બાદ (નિરજરા) અર્થાત બાંધેલા કર્મોને ક્ષય કરવા સાથે સ્વર્ગ તથા મોક્ષની પ્રાપ્તી કરી શકે છે.

ઉપરની બાબતમાં લક્ષ પૂર્વક વિચાર કરીને વિદ્યા વિલાશીઓએ જૈનશાળાના હાજરી પત્રકમાં પોતાના નામની નોંધ આપી નિરંતર જ્ઞાન મેળવવા ઉત્સુક રહેવું.

મારો હેતુ.

જ્ઞાનની સહાયતા મેળવીને પોતાના કલ્યાણ માટે ઉપદેશમાં જે જે ધર્મ સબંધી નિત્ય કર્તવ્યો કરવા બતાવેલાં છે તે તે કર્તવ્યો કરી પવિત્ર થવું. અને તે નિત્ય કર્તવ્યોને માટે ગ્રંથકારોએ બેહદ કથન કરેલું છે; પરંતુ ગ્રંથની ગૌરવતા થવાના ભયથી ટુંકામાં એટલુજ કે પહેલું કર્તવ્ય ગુરૂના દર્શન કરી તેમની કૃપા મેળવવા માટે યથા યોગ સેવા કરવી. બીજું કર્તવ્ય સદ્ગુરૂના વચનપર દ્રઢ વિશ્વાસ

રાખવો. ત્રીજું કર્તવ્ય એક જૈનધર્મનું અનુસરણ કરવું. ચોથું કર્તવ્ય સાધુ તથા સજ્જનની સંગત કરવી. પાંચમું કર્તવ્ય વિસય સુખને આધીન ન થવું. છઠું કર્તવ્ય શત્રુઓને મિત્ર કરવા. સાતમું કર્તવ્ય ઉપાધી વધારવી નહિ. આઠમું કર્તવ્ય નિરંતર સારા સારનો વિચાર કરવો. અને નવમું કર્તવ્ય પ્રાણી માત્રપર દયા તથા નમ્રતા રાખવી. દશમું કર્તવ્ય સિદ્ધ પદનું પોતાના આત્મા સાથે એકત્રભાવે મુકાબલો કરી નિરંતર ધ્યાન કરવા સાથે તેનાપર દ્રઢ આસ્તા રાખી સંસારથી વિરક્ત ભાવે વર્તવું તે સિવાય બીજા કર્તવ્યો એક અસત્ય, ચોરી, પરસ્ત્રી ગમન, રાત્રી ભોજન. બાર પરબી લીલોતરી, તથા બ્રહ્મચર્ય, કંદમુળ બાવીશ અભક્ષ, અને બત્રીશ જાતની અનંતકાય, અર્થાત અનંતા જીવવાળી વનસ્પતિનું, તથા માયા,[1] મફર,[2] મધ, માખણ, મદીરા,[3] પરમૂતિકા,[4] ગાંજો, ભાંગ વગેરે જે ચીજોનું ભોગોપભોગ કરવાથી ધર્મ જ્ઞાનને હાની પહોંચે, તેવા દુરવ્યસનોનો ત્યાગ કરવો., વળી સંસારીક વ્યવહારના ચાલતા પ્રસંગમાંથી વખત બચાવી સામાયક વ્રત આદરવું, અને તે દર્મિયાન નવા નવા ધર્મ પુસ્તકો વાંચી સાર ગ્રહણ કરવો. ધાર્મિક વ્યવહારની સુદ્ધીને માટે નિયમ પ્રમાણે પવિત્ર વસ્ત્રો, તથા મુખ વસ્ત્રીકા ગુચ્છા, કટાશણા વગેરે ધર્મોપકર્ણો રાખવા. પરંતુ તેઓનો ગેરઉપયોગ[5] કરવો નહિ. શરીર

1 લીલાગરનો ધુટો. 2 માજમ. 3 દારૂ. 4 પરમાટી. 5 મુહપત્તિ, નોકરવાળી આનુપૂર્વિ એ ત્રણને ખોખા વ-

તથા વસ્ત્રોની પવિત્રતા સાથે જ્ઞાન અભ્યાસ કરવો અભ્યાસના વખતમાં નકામો વખત ગુમાવવો નહિ ઉપરી વગેરે મિત્ર મંડળ સાથે સંપથી વર્તી તત્વારથ ગ્રહણુ કરવુ.

ઉપરની બાબતોપર પુરતું લક્ષ આપી વિવેક પૂર્વક ધર્મનીતિને રસ્તે દોરાવવું એ મારો હેતુ છે.

અમાં જુત્ત બાંધવા સબબકે કટાસણાપર બેસવુ તથા પગ મુકવા પડે છે. ગોછો રજોહરણો ગોઠણુ તળે તથા ઓશીકે મુકવો નહી. ધર્મોપગરણુ રખડતા મુકવા નહી.

શ્રી સામાયક વૃત.

સંપદા અંક (પાઠ ૧ નમોકાર મંત્રનો.)

નમો—નમસ્કાર કરૂં છું,

૧ અરિહંતાણં[1] *—આઠકર્મરૂપ શત્રુઓનો ક્ષય કરનાર અરિહંત દેવને. (જે કે બારગુણે કરી સહિત છે.)

નમો—નમસ્કાર કરૂં છું.

૨ સિદ્ધાણં*—સર્વ કાર્યની સિદ્ધ કરનાર સિદ્ધ ભગવંતને. (જે કે આઠ ગુણે કરીને સહિત છે.)

નમો—નમસ્કાર કરૂં છું.

૩ આયરિયાણં*—પાંચ આચાર પાળે ને પળાવે તેવા આચારજને. (જે કે છત્રીશ ગુણે કરીને સહિત છે)

નમો—નમસ્કાર કરૂં છું.

૪ ઉવઝાયાણં*—પોતે ભણેને બીજાને ભણાવે તે ઉપાધ્યાયજીને. (જે કે પચીશ ગુણેકરીને સહિત છે.)

નમો—નમસ્કાર કરૂં છું

લોએ—અઢીદ્વીપ રૂપ લોકને વિશે,

૫ સવ્વ સાહુણં*—વિતરાગ દેવની આજ્ઞા મુજબ ચાલનાર સર્વ સાધુજીને. (જે કે સતાવીશ ગુણે કરીને સહિત છે.)

* "અરિહંત" કર્મ શત્રુઓને ક્ષય કરવાથી કહેવાય.

---

૧ જંબુદ્વીપ. ધાતકી ખંડ, અર્ધ પુશ્કર દ્વીપ.

"અરિહંત" સર્વ ઇંદ્રોએ પુજવા અરચવાથી, અને "અરૂહંત" પુનઃ જન્માકુર ન ઉગવાથી કહેવાય.* પદ ૫, સંપદા ૫, અક્ષર ૩૫, ગુરૂ અક્ષર ૩, લઘુ અક્ષર ૩૨. જોડાક્ષરને ગુરૂ કહેવાય છે.

સંપદા અંક પાઠ ૨ જો તિખુત્તો અથવા વંદણા કરવાનો.

૧ તિખુતો*-ત્રણવાર.

આયાહિણું—બે હાથ જોડી જમણા કાનથી ડાબા કાન સુધી.

પયાહિણં—પ્રદક્ષિણા કરીને;

વંદામિ—વંદુછું, (સ્તવન કરૂં છું.) (તથા.)

૨ **નમંસ્સામિ***-પાંચ અંગ નમાવી, નમન કરૂં છું (તેમજ)

સક્કારેમિ—આદરમાન સહિત.

૩ **સમાણેમિ***-કલ્પતી[1] વસ્તુનું આમંત્રણ કરી સન્માન આપું છું. (કેમકે)

કલ્યાણં—હે સ્વામી, તમે કલ્યાણ કરનાર છો.

મંગળં—મંગળકારીછો.

દેવયં—સાક્ષાત્કાર ધર્મ દેવછો.

૪ **ચેઇયં***-જ્ઞાનગુણ સંપન છો. (તેથી)

૫ **પજ્જુવાસામી***-સેવા કરૂં છું (મન વચનને કાયાના શુભ જોગથી)

*પદ ૮, સંપદા૫ તેના નામ ૧ સ્તવન સંપદા, ૨ નમન, સં. ૩ સત્કાર; ૪ હેતુ; ૫ સ્વરૂપ; અક્ષર ૪૭ગુરૂ.

૫, લઘુ. ૩૮.

સંપદા અંક પાઠ ૩ જો ઇરિયા વહિયાનો.

૧ ઇચ્છામિ*-ઇચ્છા કરૂં છું.
પડિક્કમિઉં—પાપ કર્મથી દૂર થઇ જવાની. (કેમકે)
ઇરિયા—રસ્તામાં
વહિયાએ—ચાલતી વખતે (બેભાનીપણાને લિધે)
૨ વિરાહણાએ*-કોઇ પણ જીવને, વિરાધના (પીડા) ક-
રિ હોય. (તે જેમકે)
૩ ગમણાગમણે*-રસ્તામાં જતાં આવતાં.
પાણક્કમણે—પ્રાણીનં[1] કચર્યા હોય, (અહીં સર્વ પ્રા-
ણી ગણવાં) ૧
બીયક્કમણે—કાચાં બીજ (જે વાવ્યાં ઉગે તેવા દા-
ણાને) કચર્યા હોય, ૨
હરિયક્કમણે—હરિકાય (લીલી વનસ્પતી) કચરી હોય; ૩
ઉસા—ઝાકળ. ધુંવાર અને ઠારનું પાણી; ૪
ઉત્તિંગ—કીડીઆરા વીગેરે ભુયા જીવનાં દર; ૫

---

૧ પાંચ ઇંદ્રિઓ અને મનબળ, વચન બળ, કાયબ ળ, શ્વાસોશ્વાસ, અને આયુષ્ય એ દશનું નામ પ્રાણ કેહવાય છે. તેમાથી એકંદ્રીને ચાર, બેરંદ્રીને છો, તેરંદ્રીને સાત; ચોરંદ્રીને આઠ, અસંજ્ઞી પચંદ્રીને નવ, અને સંજ્ઞી પચંદ્રીને દશ હોય છે, માટે પ્રાણ હોવાથી પ્રાણી જીવ કેહાય છે.

પણગ:—પાંચ વર્ણની, લીલ ફુલ અનંતકાય છે તે; ૬
દગ—કાચું પાણી; ૭
મટ્ટી—કાચી પંચરંગી માટી, ૮
મક્કડા—કરોળીયાના પડ અને.
સંતાણા—કરોળીયાના જાળામાં બેઠેલા જીવ; ૯
૪ સંકમણે*-(ઉપર કહ્યાં તે નવ પ્રકારના પ્રાણીને) કુ-
ચર્યા હોય વળી (એ શીવાય બીજે પ્રકારે.)
જેમે જીવા—ગારાથી જે કોઇ જીવની.
૫ વિરાહિયા-વિરાધના+ થઇ હોય; (તેમાં)
એગેંદીયા—એક ઇંદ્રિવાળા જીવ તે (પૃથ્વી, પાણી,
અગ્ની, વાયરો, વનસ્પતિ, કે જેને એકજ કાયા રૂપ
ઇંદ્રી હોય છે,૧
બે ઇંદિયા—બે ઇંદ્રીવાળા જીવ તે. (કીડા, પેરા, વી-
ગેરે કાયા. અને જીભવાળા.) ૨
તે ઇંદિયા—ત્રણ ઇંદ્રીવાળા જીવ તે (કીડી, મકોડા,
વીગેરે.
કાયા જીભ અને નાકવાલા) ૩
ચઊરિંદિયા—ચાર ઇંદ્રીવાળા જીવ તે (માખી તીડ,
વીગેરે કાયા, જીભ, નાક, અને આંખવાળાં) ૪
૬ પંચેંદિયા*—પાંચ ઇંદ્રીવાળા જીવ તે (નાર્કીદેવતા, મ-
નુષ્ય તિર્યંચ પંચદ્રી, કાયા, જીભ, નાક, આંખ, અને
કાનવાળા, ૫ (એ સર્વને)

+ હિંસા તથા પિડા.

અભિહયા—સામા આવતા. હણ્યા હોય;૧

વત્તિયા—ધુળે કરી ઢાંક્યા હોય; ૨

લેસિયા—ભિત તથા જમીન સાથે મશલ્યાં હોય; ૩

સંઘાઇયા—તેઓને શામ શામે અથડાવીને દુઃખ ઉપ-
જાવ્યું હોય; ૪

સંઘટ્ટિયા—માંહો માહે એક બીજા શાથે ઘસીને એક
પાશે. પીડા કરી હોય; ૫

પરિયાવિયા—તેઓનાં સઘળાં પાસા ઘસીને પીડા ક-
રી હોય; ૬

કિલામિયા—કિલામણા ઉપજાવવા માટે, માનસીક પી-
ડા કરી હોય. ૭

ઉદ્દવિયા—ત્રાસકો પાડયો હોય; ૮

ઠાણા—તેઓને રેહેવાના સુખ રૂપ ઠેકાણાથી;

ઠાણં—બીજા દુઃખ રૂપ ઠેકાણામાં;

સંકામિયા—મૂકીને દુઃખ ઉપજાવ્યું હોય; ૯

જીવિયાઓ—તેઓને જીવતરથી.

૭ **વવરોવિયા***—ચુકવ્યા એટલે માર્યા હોય; ૧૦

તસ્સ—તે (સર્વ પ્રકારના દુષ્ટ કર્મ કરવાથી.

૮ **મિચ્છામિ, દુક્કડં***—મને લાગેલા પાપ તેને નિષ્ફળ ક-
રવા માટે પશ્ચાતાપ કરૂં છું.

*પદ ૩૨, સંપદા ૮ તેના નામ. ૧ અંગિકાર સં-
પદા, ૨ નિમિત; ૩ સામાન્ય હેતુ. ૪ વિશેષ હેતુ, ૫ સં-
ગ્રહ હેતુ. ૬ જીવ સંપદા, ૭ વિરાધના, ૮ પડીક્કમણું. તે-

મા ૬–૭–૮ મી ચુળિકા ગણાય છે. અક્ષર ૧૫૦, ગુરૂ. ૧૨, લઘુ ૧૩૮

પાઠ ૪ ગો તસ્સ ઉતરીનો.

૧ તસ્સ*–તે (ઇરિયા વહીમાં કહેલા પ્રમાણે આળોવેલા પાપની)

ઉત્તરી, કરણેણં—વિશેષ આળોયણ કરીને આત્માને શુદ્ધ કરવા (અથવા)

પાયછિત કરણેણં—લાગેલાં પાપને છેદવા એટલે કાપી નાંખીને.

વિસોહી, કરણેણં—આત્માને વધારે નિર્મળ કરવા માટે (તેમજ)

૨ વિસ્સલિ, કરણેણં*–પોતાના અંતઃકરણમાં માયા કપટ, નિયાણું[1] અને મિથ્યાત[2] એ ત્રણ સલ્ય હતા તેનું નિવારણ કરવા (તથા)

પાવાણં—અઢાર પ્રકારના પાપ અને.

કમ્માણં—આઠ પ્રકારના કર્મ, (એ સર્વને)

૩ નિગ્ધાયણ*—ટાળવાને.

ઠાએ—અર્થ

ઠામિ, કાઉસ્સગં—કાઉત્સર્ગ કરૂં છું.[3] અર્થાત્ ઉપસર્ગ આવે તોપણ ત્રણ જોગને હલાવવા નહી (પરંતુ)

---

૧ ધર્મ ક્રિયાના ફળનો વહેમ. ૨ ખોટું. ૩ અસલ કાયા.

અન્નત્થ—તેમાં એટલી છુટ રાખું છું.

ઉસ્સસિએણં—ઉંચો શ્વાસ લેવાથી. ૧

નિસ્સસિએણં—નિચો નિશ્વાસ મૂકવાથી. ૨

ખાસિએણં—ઉધરસ આવવાથી. ૩

છિએણં—છીક આવવાથી. ૪

જંભાઇએણં—બગાસું આવવાથી. ૫

ઉડ્ડુએણં—ઓડકાર આવવાથી. ૬

વાયનિ સગ્ગેણં—અધો દુવારે વાયુ સરવાથી. ૭

ભમલિએ—ભમરી અથવા ચકરી આવવાથી. ૮

૪ **પિત્ત, મુછાએ***—પિત્ત માથે ચડતાં ઉલટી થવાને લીધે મુર્છા આવવાથી ૯

સુહુમેહિં—સુક્ષ્મ એટલે થોડુંક.

અંગ—શરિર (કાઉસ્સગ્ગમાં)

સંચાલેહિં—હલી જવાથી ૧૦

સુહુમેહિં—સુક્ષ્મ એટલે થોડીક.

ખેલ સંચાલેહિં—છાતીમાં બળખો તથા ગળફ ભરાઈ રહી હોય તેને જોરથી કાઢતાં હલી જવાથી ૧૧

સુહુમેહિં—સુક્ષ્મ એટલે થોડીક.

૫ **દિઠિ સંચાલેહિં***—આંખની નજર સ્થિર રાખતાં છતાં હલી જવાથી ૧૨.

એવં માઇએહિં—એ ઉપર કહ્યા તે બાર અને તે સિવાય દયા વગેરેના પ્રયોગ માટે બીજા પણ.

આગારેહિં—આગાર છુટ છે (અને તેમ થવાથી)

અભગ્ગો—લેશ માત્ર પણ ભાગે નહિ (તેમજ)
અવિરાહિઓ—સર્વથા ભાંગે નહિ (એવી રીતે)
૬ હુજ્જમે, કાઉસગ્ગો*—મારો કાઉસ્સગ પુરણ થજો.
જાવ—(તે) જ્યાં સુધી
અરિહંતાણં—અરિહંતનું નામ.
ભગવંતાણં—ભગવતનું નામ, અને
નમોક્કારેણં—નમોકારના પાંચ પદ કહીને.
૭ નપારેમિ*—(કાઉસ્સગ્ગ) ની સમાપ્તિ ન કરું,
તાવ—ત્યાં સુધી.
કાયં—મારી કાયાને.
ઠાણેણં—એક ઠેકાણે સ્થિર રાખુંછું (તેમજ.)
મોણેણં—મૌનપણે રહેવા માટે વચનને (તથા)
ઝાણેણં— પાપની આલોચના કરવારૂપ ધ્યાનમાં પ્રવેશ કરવા માટે મનને સ્થિર રાખીને.
૮ અપ્પાણં—મારા અશુભ સાવદ્ય જોગરૂપ આત્માને.
વોસિરામિ...તજુંછું=પાછો વાળુંછું.

*પદ ૩૩, સંપદા ૮ તેના નામ. ૧ અંગિકાર; ૨ નિમિત, ૩ હેતુ સં. ૪ એક વચન આગાર; ૫ બહુ વચન આગાર. ૬ બાહ્યાજ કારણ આગાર, ૭ કાઉસ્સગ્ગ મર્યાદ, ૮ સ્વરૂપ, અક્ષર ૧૯૨, ગુ ૨૧, લ. ૧૭૨.

પાઠ ૫ મો ૧લોગસ્સનો.

લોગસ્સ—(ખટ[2]દ્રવ્યરૂપ)લોકને વિશે.

ઉજ્જોયગરે—[3]ઉદ્યોતના કરનાર.

ધમ્મ—[4]સુત્ર અને [2]ચારિત્ર ધર્મ, (તથા)

તિથ્થયરે—(સાધુ, સાધવી, શ્રાવક, શ્રાવિકા એ ચાર) તિર્થના સ્થાપનાર; (વળી)

જીણે—રાગ દ્વેષને જીતીને.

અરિહંતે—કર્મરૂપ શત્રુને હણ્યા (તેથી)

કિત્તઇસ્સં—કીર્તિ એટલે સ્તુતિ કરવાલાયક છે. (માટે)

ચઉવિસં,પિ—(તેવા) ચોવીશ તિરથંકર અને તે સિવાય બીજા પણ.

કેવળી—જીન એટલે સામાન્ય કેવળ જ્ઞાનીઓ (તેમનાં નામ સાથે સ્તવન કરૂંછું.)

ઉસભ—(પેહેલા) રિષભદેવ સ્વામિ અને.

મજિજય, ચ, વંદે—(બીજા) અજીતનાથ સ્વામીને વંદુછું. (તેમજ)

સંભવ—(ત્રીજા) સંભવનાથ સ્વામી.

---

૧ આ પાઠ દર્સનાચારની વિશુદ્ધતા કલ્પવાનો હેતુછે.

૨ ધર્માસ્તિકાય, અધર્માસ્તિકાય, આકાસ્તિકાય, પુદગળાસ્તિકાય, જીવાસ્તિકાય અને કાળ એ છો પદાર્થો એક જગામાં ભેળા રહે છે માટે ખટદ્રવ એવા નામથી ઓળખાતો લોક. ૩ પ્રકાશ.

૪ શાસ્ત્રનો ઉપદેશ. ૨ સાધુ તથા શ્રાવક પાળે તે ધર્મ

અભિનંદણું,ચ—(ચોથા) અભિનંદ સ્વામી.
સુમઇં,ચ—(પાંચમા) સુમતિનાથ સ્વામી.
પઉમપ્પહં—(છઠ્ઠા) પદ્મપ્રભ સ્વામી.
સુપાસં—(સાતમા) સુપાર્શ્વનાથસ્વામી.
જિણં,ચ—એ સર્વે રાગ દ્વેષ જીત્યાંછે તેથી તેમને (તથા)
ચંદપહંવંદે—(આઠમા) ચંદ્રપ્રભ સ્વામીને વંદુંછું.
સુવિહિં,ચ,પુફ્ફદંત—(વળી નવમા) સુવધિનાથસ્વામી
અને (તેમનું બીજું નામ પુષ્પદંત છે તેમને (તથા)
શિયળ—(દશમાં) શિતળનાથ સ્વામી
સિજ્જંસ—(અગ્યારમા શ્રેયાંસનાથ સ્વામી.
વાસુ પુજ્જંચ—(બારમા) વાસુપુજ્ય સ્વામી
વિમળ—(તેરમા) વિમળનાથ સ્વામી
મણંતં, ચ—(અને ચૌદમા) અનંતનાથ એ સર્વ,
જિણં—રાગ દ્વેષના જીતનાર છે તેથી તેમને (તથા)
ધમ્મં—(પંદરમા) ધર્મનાથ સ્વામી
સંતિ, ચ, વંદામિ—(અને સોળમા) શાંતીનાથસ્વામીને વંદું છું (તેમજ).

કુંથુ—(સતરમા) કુંથુનાથ સ્વામી
અરં, ચ (અઢારમા) અરનાથ સ્વામી
મલ્લિં—(ઓગણીશમા) મલ્લીનાથ સ્વામી (અને)
વંદે મુણિસુવ્વયં—(વીશમા) મુનીસુવ્રત સ્વામીને વંદું છું.
નમિ જિણં, ચ—(વળી એકવીસમા) નમીનાથ સ્વા-

મી જે કે રાગ દ્વેષના જીતનાર છે તેમને (તથા)

વંદામિ, રિઠનેમિ—(બાવીશમા) અરિષ્ટનેમી અથવા
 નેમનાથ સ્વામીને વંદૂં છું એમજ

પાસં, તહ— ત્રેવીશમાં) પાર્શ્વનાથ સ્વામી અને

વદ્ધમાણં ચ—(ચોવીશમા) વ્રદ્ધ[1]માન સ્વામીને.

એવં મયે—એવીજ રીતે મેં (વંદન કર્યુ હવે તેઓની)

અભિથુઆ—વિશેષ ગુણ કીર્તિ કરૂં છું (કેમકે)

વિહુય—તમોએ ટાળેલા છે.

રય[2] મલા[3] કર્મ રૂપી રજ તથા બાંધેલ કર્મ રૂપી
 મેલ; (તેમજ)

પહિણજર મરણા--જરા અને મરણના દુઃખ ખપા-
 વ્યા છે (માટે)

ચઉવિસં પિ—તમે ચોવીશ અને બીજા પણ.

જિણવરા—જીનવર=સામાન્ય કેવળ જ્ઞાની (તથા)

તિથ્થયરા—તિર્થંકર[4] દેવ (એ સર્વે)

મે, પસિયંતુ—મને, પ્રસંન્ન થાઓ? (કેમકે)

કિત્તિય—મે શુભ વચનને જોગે તમારી કીર્તી કરી,

---

૧ મહાવીર સ્વામિ ૨ થોડા કાળના શલ્પકર્મ ૩ ઘ-
ણા કાળના કર્મ સમુહ

૪ ચાર તિર્થંનુ સ્થાપન કરવાથી તિર્થંકર કેહેવાય મા-
ટે તિર્થંકર ત્રણ પ્રકારના છે. જઘન તિર્થંકર છદમસ્ત, મ-
ધ્યમ સામાન્ય કેવળજ્ઞાની, અને ઉત્કૃષ્ટ ચોવિસ તિર્થંકરો છે
તેના અહિ બીજાને ત્રિજા સમજવા.

વંદિય—શુભ કાય જોગે તમને વંદન કર્યું, (તેમજ)
મહિયા—શુભ મન જોગે મેં તમારી ભાવ પુજા ક-
રી છે (તેના હેતુથી.)
જે, લોગ્ગસ—જે ઉપર બતાવેલા લોકને વિષે.
ઉત્તમાસિદ્ધા—તમારૂં સર્વોતમ સિદ્ધ પદ,
આરૂગ્ગં—રોગ રહિત (તથા)
બોહિ,લાભં—સમકીત[१] બોધની પ્રાપ્તિવાળું;
સમાહિ,વર—શુદ્ધભાવ સમાધિ સહિત શ્રેષ્ટ છે;
સુતમં,દિંતુ—તે સર્વોતમ મને આપો. (તેમજ) વિ-
શેષ કરીને;
ચંદેસુ, નિમ્મલયરા—ચંદ્રમાના કિરણોથી પણ અ-
ધિક નિરમળ (અને)
આઇચ્ચેસુ, અહિયં, પયાસયરા—સુર્યના તેજથી
અધિક પ્રકાશ આપનાર (તથા)
સાગર,વર—સમુદ્રના જળથી પણ અધિક.
ગંભીરા—ગંભીર એટલે ઉંડુ અર્થાત અમાપ ? (એવુ)
સિદ્ધા—હે સિદ્ધ ભગવાન!
સિદ્ધં—તમારા જેવું મુક્તિ પદ.
મમ દિસંતુ—મને આપો.

*લોગસની ગાથા સાત, પદ ૨૮ તેની અઠાવિ સંપ-
દા ગણવિ. અક્ષર ૨૫૫, ગુ૦ ૨૮, લ. ૨૨૭. ૧ થોડા
કાળના સલ્પ કર્મ, ૨ ઘણા કાળના કર્મ સમુહ.

---

૧ તત્વજ્ઞાનમય.

પાઠ ૬ ઠો સામાયક[1] આદરવાની રીત.

દ્રવ્યથકી--સમતા રૂપી ઉત્તમ વસ્તુનો સ્વભાવ ગ્રહણ કરવા બાદ.

સાવજ્જ--પાપની સાથે.

જોગ—જોડાઇને.

શેવવાના--તે કૃત્ય કરવાનો.

પચ્ચખ્ખાણ--ત્યાગ કરૂં છું (તે)

ક્ષેત્રથકી—જમીનથી.

આખાલોક પ્રમાણે--ચૌદરાજ લોકના કર્મની આવક (અને)

કાળથકી--તેનો વખત.

બેઘડીસુધી--બે ઘડી સુધીનો અથવા તે ઉપરાંત સ્થાર ભાવ રહે ત્યાં સુધી.

ભાવથકી—મારા શુદ્ધ અંતઃકરણે કરીને.

છ કોટીએ--છ પ્રકારે.

પચ્ચખ્ખાણ--બંધી કરૂં છું.

૧ કરેમિભંતે*—હે પુજ્ય! (ઉપરની રીતે)

સામાઇયં--સમતા ભાવની આયક એટલે આવાદાની રૂપ લાભ એવું સામાયક કરીને.

૨ સાવજ*--પાપકારી પદાર્થોમાં.

---

૧ આ પાઠ ચારિત્રા ચારની વિસુદ્ધતા કલ્પવાનો હેતુ રૂપ છે.

જોગં—જોડાયલા મારા મન વચન કાયાની.

પચ્ચખામિ—બંધી કરૂં છું.

જાવ—તે જ્યાં સુધી.

નિયમ—હદની કલ્પના કરી છે ત્યાં સુધી;

પજ્જુવા સામિ—તેનું શેવન એટલે આરાધન કરૂં છું.

૩ **દુવિહં**—તે બે કરણને.

તિવિહેણ—ત્રણ જોગે.

નકરેમિ—હું કરૂં નહિ (પાપ અને) આ બે શબ્દોનું નામ " કરણ " કહેવાય છે.
નકારવેમિ—બીજા પાસે કરાવું નહિ તે

મણસા—જેમકે) મનની કલ્પના કરીને, આ ત્રણ શબ્દોને જોગ કહેવાય છે.
વયસા—વચન બોલીને,
કાયસા—કાયાને અજોગ રીતે ચલાવીને

તસ ભંતે—તે સર્વને હે પુજ્ય?

પડિક્કમામિ—તજું છું અથવા છાંડુ છું.

૪ **નિંદામિ***—(તેમજ) તેવા પાપના કૃત્યને ધિક્કારીને.

ગરહામિ—ગુરૂની શાક્ષીએ ઉત્તમ સ્વભાવ ગ્રહણ કરૂં છું.

૫ **અપ્પાણં**—અને અશુભ જોગમાં જતા આત્માને.

વોસિરામિ—તજું છું એટલે વેગળો થાઉં છું.

*પદ ૧૦, સંપદા ૫, તેના નામ ૧ અનુજ્ઞાસં, ૨ પ્રત્યાક્ષા નં ૩ સાવદ્ય મર્યાદ સં ૪ નિવર્તન સં. ૫ સ્વરૂપ સં. અક્ષર ૭૬, ગુ. ૫, લ. ૭૧. કરેમી ભંતેથિ ગણવી.

પાઠ ૭ મો નમોથ્થુણનો.

૧ નમો થ્થુણં*—સ્તવના પૂર્વક નમસ્કાર કરૂં છું (૧)
અરિહંતાણં—અરિહંત દેવોને (તથા) (૨)
ભગવંતાણં—ભગવંતને (કારણ કે, તમે) (૩)
૨ આઇગરાણં—સુત્ર તથા ચારિત્ર ધર્મની આદિ કરી,(૪)
તિથ્થયરાણં—ચાર તિર્થનું સ્થાપના કરનાર છો. (૫)
સયંસબુદ્ધાણં—પોતાની શક્તિવડે તત્વજ્ઞાન મેળવીને,(૬)
૩ પુરિસોત્તમાણં*—જગતના સર્વ પુરૂષોમાં ઉત્તમ થયા છો. (૭)
પુરિસસિહાણં—સર્વ પુરૂષવર્ગમાં સિંહ સમાન (અને)(૮)
પુરિસવરપુંડરિયાણં—પુરૂષરૂપ કમળોમાં ઉજ્વળ પુંડરીક કમળ જેવા છો. (૯)
પુરિસવરગંધહથ્થીણં—પુરૂષરૂપ હાથીમાં પ્રધાન ગંધહસ્તી સમાન (તથા) (૧૦)
૪ લોગુત્તમાણં*—સર્વ લોકમાં ઉત્તમ એટલે દ્રવ્યપ્રાણને અભાવે સુખ, સત્તા, ચૈતન્ય, અને બોદ્ધ એ ચાર પ્રાણવાળા છો. (૧૧)
લોગનાહાણં—સર્વ લોકમાં ધર્મના નાયક થઇને, (૧૨)
લોગહિયાણં—સર્વ લોકને હિત કરનાર છો. (૧૩)
લોગપઇવાણં—લોકના હૃદયરૂપ ઘરમાં દિપક સમાન છો; (અને તેમજ) (૧૪)
લોગપજ્જોયગરાણં—સર્વ લોકને સુર્ય કિરણ જેવો પ્રકાશ આપનાર છો. (૧૫)

૫ અભયદયાણું*—(વળી) અભય દાન દેનાર, (૧૬)
ચખ્ખુદયાણું—ભવ્ય જીવને જ્ઞાન ચક્ષુના દેનાર, (૧૭)
મગ્ગદયાણું—ભુલ્યા ભવીને મોક્ષ માર્ગ બતાવનાર, (૧૮)
સરણદયાણું—*ત્રિવિધ તાપનો ડર રાખે તેને શરણે રાખનાર. (૧૯)
જીવદયાણું—સંજમરૂપ જીવતરના દેનાર, (૨૦)
બોહિદયાણું—સમકિત બોધના દાતાર, (૨)
૬ ધમ્મદયાણું*—ભવ સમુદ્રથી તરી શકાય તેવા ધર્મના દાતાર (અને) (૨૨
ધમ્મદેસિયાણું-તેવાજધર્મનો ઉપદેશ કરનાર(તથા)(૨૩)
ધમ્મનાયગાણું—પ્રથમથી ધર્મ પ્રવર્તક માટે નાયક છો. (વળી) (૨૪)
ધમ્મસારહિણું—ધર્મરૂપ રથના સારથી, (અને, (૨૫)
ધમ્મવરચાઉરંત—ધર્મમાં શ્રેષ્ટ હોવાથી ચાર [1]ગતિરૂપ દિશાઓનું.
ચક્કવટીણું—અંત કરવા માટે ચક્રવર્તિની રીતે અપાર શક્તિનો દેખાવ આપનાર છો. (૨૬)
દીવો—સંસાર સમુદ્રમાં બુડતાં ભવીને દ્વિપ સમાન
તાણું—દુઃખના સમુદ્રમાંથી બચાવ કરનાર, (૨૮)
સરણ—[2]ભવનો ભય રાખનારાઓને આશ્રય આપના-

---

* જન્મ, જરા અને મરણ.

૧ નર્ક ગતિ, ત્રિયંચગતિ, મનુષ્યગતિ અને દેવગતિ.

૨ જન્મજરા, અને મરણને.

૨ (તથા) ૨૯

ગઇ--ચારગતિનાં જીવને જ્ઞાન પ્રગટ કરવાને કારણિક (અને ૩૦

૭ પઇટ્ઠા--*સંસારમાં ધસી પડતાં જીવને આધાર ભૂત છો. (તેમજ) ૩૧

અપડિહયવરનાણું--કોઈ પદાર્થથી અટકે નહિ એવા જ્ઞાન અને.

દંસણધરાણં—દર્શનના ધરનાર, (તથા) ૩૨

વિયટ્ટછઉમાણં--છદ [1]મસ્ત પણાનું ક્ષય કરી કેવળ-જ્ઞાન પ્રાપ્ત કર્યું છે. (૩૩)

૮ જીણાણં*---રાગદ્વેષરૂપ વૈરીને જીતીને (૩૪)

જાવંયાણં—બીજાને જીતાવનાર. (૩૫)

તિન્નાણં—ભવરૂપ સમુદ્રથી તરીને (૩૬)

તારયાણં—બીજાને તારનાર. (૩૭)

બુદ્ધાણં—પોતાની મેળે તત્વજ્ઞાન પામીને. (૩૮)

બોહિયાણં—બીજાને તત્વજ્ઞાન આપનાર. (૩૯)

મુત્તાણં—બાહ્ય અને અભ્યંતર એ બે બંધનથી મુક્ત થઈને (૪૦)

મોયગાણં—બીજાને મુક્ત કરનાર (૪૧)

સવ્વન્નુણં--આ જગતના સર્વ પદાર્થને જ્ઞાનથી જાણનાર (અને) (૪૨)

સવ્વદરિસિણં--જાણ્યા છે તે સર્વને દેખાડનારછો.(૪૩)

---

1 ક્રોધ, માન માયા, લોભ, રાગ, દ્વેષ.

સિવ—તમારા પદમાં કાંઇ પણ ઉપદ્રવ નથી (૪૪)
મયલ—તમારા પદમાં સ્થિર છો એટલે અચળછો- (૪૫)
મરૂઅ—તમે રોગ રહિત છો; કારણ કે તમારે શરીર નથી. (૪૬)
મણુત—તમારો અંત નથી કારણ કે તમે અનંત શક્તિવાન છો (૪૭)
મખય—તમારો ક્ષય નથી, કારણ કે તમે હમેશા અખંડ છો (૪૮)
મવ્વાબાહ—તમારે પીડા નથી, કારણકે તમે કર્મ રહિત છો. (૪૯)
મુ,પુણુ રાવત્તિ—તમારે ફરી અવતાર નથી, કારણ કે તમે જન્મ મરણક્ષય કર્યા છે. (૫૦)
સિદ્ધિગઇ—તમારી સિદ્ધ ગતિ છે (તેનું*) (૫૧)
નામધેય—તમારૂ અમર નામ છે (અને તેનુ* (૫૨)
ઠાણંસંપત્તાણં—સ્થાનક તમે પામ્યાછો (અને) (૫૩)
નમો,જીણાણં—રાગ દ્વેષના જીતનાર છો તેથી નમસ્કાર કરૂં છું (૫૪)

* પદ ૩૬ સંપદા ૯. તેના નામ ૧ સ્તોત્ર સંપદા ૨ સામાન્ય હેતુ, ૩ વિશેષ હેતું, ૪ ઉપયોગ હેતુ, ૫ તદહેતુ, ૬ વિશેષ ઉપયોગ હેતું ૭ સ્વરૂપ, ૮ તુલ્યહેતુ ૯ સ્વપદહેતુસંપદા અક્ષર ૩૧૪, ગુ. ૩૪ લ. ૨૮૦

સામાયક પાળવાની વિધિ.

એહ્વા નવમા સામાયકવ્રતના—ઉપરની વીધી મુજબ આદરેલા મારા સમતા રૂપ નવમા સામાયકવ્રતને વિશે.

પંચઅઇયારા——પાંચ જાતના અતિચાર એટલે ભગવાન દોષને

જાણીયવા——મારે જાણી લેવા પણ

નસમાયરિયવ્વા—તે આદરવા નહી એટલે તે દોષ સેવવા નહિ

તંજહાતે આળોઉ——તે દોષના નામ આળોઉ એટલે કહી બતાવુ છું.

મણદુપ્પડિહાણે——જે સ્થીર કરેલું મન, તેને પાપમાં ચલાવ્યુ હોય [તેમજ]

વયદુપ્પડિહાણે——વચનને ચલાવ્યું હોય

કાયદુપ્પડિહાણે——કાયાના જોગને પણ ચલાવ્યુ હોય. (અથવા)

સામાઇયસ્સસઇ——મારૂં સમતારૂપ સામાયક

અકરણયાયે—બરાબર કીધું કે નહી તેના ખરા ખબર રાખ્યા ન હોય,

સામાઇયસ્સ——સામાયકને

અણવઠિયસ્સકરણયાએ——પુરૂં થયા વિના છોડવાની ક્રિયા કરી હોય;

તસ્સ—તે (સર્વ દુષ્કૃત્યથી)

મિચ્છામિ,દુક્કડં—મને લાગેલાં પાપ તેને નિષ્ફળ કરવા માટે તેનો પશ્ચાતાપ કરૂં છું.

સામાયકંસમકાએણં—સામાયક કાયા વીગરે ત્રણ શુભ જોગથી.

ફાસિયં—જેવે ભાવે આદર્યું

પાલીયં—તેવે ભાવે પાળ્યું

તિરિયં—તેવેજ ભાવે પાર પહોંચાડયું.

કિત્તિયં=-(વળી) કિર્તી કરવા સાથે.

* **સોહિયં**—શુદ્ધ સામાયકનું

આરાહિયં—આરાધન કર્યું છે. (તેમ છતાં)

આણાએ—વિતરાગદેવની આજ્ઞા મુજબ

અણુપાળિતા—જેવે ભાવે લીધું તેવે ભાવે ન પાળ્યું [અથવા]

નભવઇ—તે પ્રમાણે ન વરતાયું હોય તો

તસ્સમિચ્છામિદુક્કડં—તે સર્વ ખોટાં કૃત્યને પશ્ચાતાપૂર્વક નિષ્ફળ કરૂં છું.

સામાયકમાં દશ[1] મનના, દશ વચનના, બાર કાયાના, એ બત્રીશ દોષ માંહેલો જે કોઈ દોષ લાગ્યો હોય તો તસ્સમિચ્છામિદુક્કડં.

---

૧ મનના દોષથી અભ્યંતર કર્મની સ્નિગ્ધતાથી બંધાય છે. અને વચનના તથા બારકાયાના દોષ સેવવાથી બાહ્ય કર્મ બંધાય છે.

સામાયકમાં સ્ત્રી કથા, ભતકથા, દેશકથા, રાજકથા, એ ચાર કથામાંથી કોઇ કથા કરી હોય તો તસ્સ મિચ્છામિ દુક્કડં.

સામાયકવિધિએ લીધું, વિધિએ પાળ્યું, વિધિએ કરતાં અવિધિએ થયું હોય તો તસ્સમિચ્છામિદુક્કડં

સામાયકમાંઅતીકરમ—સામાયકમાં સાવદ્ય એટલે ત્યાગ કરેલું પાપ કરવાનું મન કર્યું હોય તથા

વત્તિકરમ--પગલું ભર્યું હોય (તેમજ)

અતિચાર—તે વસ્તુનો સ્પર્શ કીધો હોય

અણાચાર-- તેમ કરીને તેનો) ભોગોપભોગ કર્યો હોય (તે)

જાણતા અજાણતાં મન, વચન, કાયાએ કરીને કોઇ દોષ લાગ્યો હોય તો તસ્સમિચ્છામિદુક્કડં.

સામાયકમાં કાનો, માત્ર, પદ, અક્ષર, ઓછું, અધિકું, વિપરિત ભણાણું હોય તો અનંત સિદ્ધ કેવળીની શાખે માહરે તસ્સમિછા મિ દુક્કડં.

સામાયક આદરવાની તથા છોડાવવાની વિધિ.

પાંચ હાથનું શુદ્ધ વસ્ત્ર પડી[1]લેહણ કરી પહેરવું, અને સાડાપાંચ હાથનું ઓઢવું ગોચ્છાવતી જમીન પુંજી[2] કટાસણું[3] જોઇને પાથરવું. મુહપતી[4]જોઇ પુંજી બાંધવી

૧ વસ્ત્ર વિગેરે ધર્મોપકરણને નજરે જોવા, ૨ પછી તે ઉપર ચડેલા જીવોને ઉતારવા ગોચ્છો ફેરવો ૩ પાથરવાનો આસન ૪ મોઢે જતના રાખવાને આડપડતુ વસ્ત્ર

મોઢા તથા રજોહરણનું પડીલેહણ કરવું, અને લધુનીત વડીનીતનું ભાજન જોઇ રાખવું કટાસણાથી નીચે, અને ઉતર પૂર્વ તથા ગુરૂ સામે ઉભા રહી નમોકાર ગણી તિખુત્તાનો પાઠ ભણી વંદન કરવું. પછી ઇરિયાવહીને તસ્સ ઉત્તરીનો પાઠ ભણી એક ધ્યાને સ્થિર થઇને ઇરીયાવહીનો કાઉસગ્ગ મૌન્ય થઇને કરવો; અને નમોકાર કહી પાળીને લોગસ્સ ભણવો. પછી ત્રણ વખત વિધિ સાથે વંદણા કરી સામાયકવ્રતની આજ્ઞા માગીને આદરવાની વિધિનો પાઠ ભણવો. પછી પગ પુંજી કટાસણાં ઉપર જમણુ ઢીંચણ ઢાળી, ડાબુ ઢીંચણ ઉચુ રાખી, બે હાથ જોડી સિદ્ધ અરિહંતને. ગુરૂની સ્તવના માટે ત્રણ નમોથુણં ભણીને એક ધ્યાને સજાય કરવી અર્થાત ભણેલા શાસ્ત્ર જ્ઞાનનો પાઠ કરવો.

આદરવાની રીતે છોડાવવામાં વિધિ કરવી તેમાં આદરવાને ઠેકાણે સામાયક પાળવાની વિધિ ભણીને ત્રણ નમોથુણં ભણવા-

સમાપ્ત.

(પંચ પરમેષ્ટીના એક સોને આઠ ગુણ.)

અરીહંતાના—બાર ગુણ વિષે.

૧ દેવ કૃત્ય આસોપાલવ ભગવાનથી બારગુણો ઉંચો થઇ આવે;

૨ જળમાં અને પૃથ્વી ઉપર ઉપજેલાં હોય તેથી અ-
ધિક તેજસ્વી દેવ કૃત્ય પંચરંગી પુષ્પોની ઢીંચણ પ્રમાણે
વૃષ્ટી થઇ આવે.

૩ ભગવંતના સ્વરમાં ઇંદ્ર સ્વર પૂરાવે તેથી અમૃત
સરખો ધર્મોપદેશ સર્વને પ્રીય લાગે.

૪ ચોવીશ જોડી ચામર પોતાના આપથી વીંઝાય તે-
મ જોનારાઓની દ્રષ્ટીએ આવે.

૫ કુદરતી અને આશ્ચર્યકારક સિંહાસન બની આવે
તે પર બેશી બોધ કરે.

૬ અશોકાને ઠેકાણે સૂર્ય કિર્ણથી અધિક, તેજોમય
ભામંડળ થઇ આવે તેના પ્રભાવથી ચાર મુખ દેખાય.

૭ દેવ દુંદુભિ વીગરે સાડાબાર કરોડ વાજિંત્રનો ગ-
ગન મંડળમાં નિર્ઘોષ શબ્દ થાય.

૮ મસ્તક ઉપર કુદરતી અને આશ્ચર્યકારક ત્રણ છ-
ત્ર બની આવે (એ આઠ ગુણ કેવળજ્ઞાન પ્રાપ્ત થયા પછી
પ્રગટ થાય છે.)

૯ અપાય--દ્રવથી સર્વ રોગ શાંત થયેલા છે અને
ભાવથી અઢાર દોષ, તે જેવા કે (પાંચ અંતરાય, હાસ્યા-
દી છો, અને કામ, મિથ્યાત્વ, અજ્ઞાન, નિદ્રા, અવ્રત, રાગ
અને દ્વેષ) એ અઢાર પોતાની શક્તિથી ક્ષય થયા છે.

૧૦ જ્ઞાનાતિસય--સર્વ પદાર્થો જાણે અને દેખે.

૧૧ પૂજાતિસય—નરસુર અને ઇંદ્ર વિગેરેના પૂજનીક.

૧૨ વચનાતિસય—બાર જાતની પરિખદાને અદભૂત

રસ ઉપજે તેવી વાણીનો પ્રકાશ કરે (આ ચાર અતીશય જન્મથીજ હોય છે.)

સીદ્ધજીના ગુણ વિષે.

૧ જ્ઞાનનું આવર્ણ ક્ષય થવાથી અનંતુ જ્ઞાન ગુણ પ્રગટ થયું.

૨ દર્શનનું આવર્ણ ક્ષય થવાથી અનંતુ દર્શન ગુણ પ્રગટ થયું.

૩ વેદની કર્મ ક્ષય થવાથી અનતુ અખંડસુખ પ્રગટ થયું.

૪ મોહનીકર્મ ક્ષય થવાથી અનંતુ ક્ષાયક સમકિત ગુણ પ્રગટ થયું.

૫ આઉખા કર્મ ક્ષય થવાથી અક્ષય સ્થિતિનું ગુણ પ્રગટ થયું.

૬ નામ કર્મ ક્ષય થવાથી પુદગળના બંધનનું નિકંદન થવા સાથે અરૂપી ગુણ પ્રગટ થયુ.

૭ ગોત્ર કર્મ ક્ષય થવાથી જગતના સન્માનથી છુટીને અનંત આત્મસન્માન રૂપ ગુણ પ્રગટ થયું.

૮ અંતરાય કર્મ ક્ષય થવાથી અનંતુ આત્મશક્તિનું બળ પ્રગટ થયું.

ઉપર બતાવેલા મુળ આઠ ગુણનું વિશેષણ કરતાં એક ત્રીશ ગુણ પણ કહેવાય છે.

આચાર્યજીના છત્રીશ ગુણ વિષે.

૫. પાંચ ઇંદ્રિયોના ત્રેવીશ વિષય જીતીને તેઓ ઉપરથી ઉત્પન્ન થતાં રાગ દ્વેષને અટકાવે.

૯ નવ વાડ વિશુદ્ધ બ્રહ્મચર્ય પાળે

૪ ચાર કષાયનું નિવારણ કરી ક્ષમા સ્વભાવમાં સ્થિર રહે.

૫ પાંચ મહાવ્રત પાળે.

૫ પાંચ આચાર-[૧] પોતે જ્ઞાનમાં સ્થિર થઇને પરને સ્થિર કરવા સાથે જ્ઞાનાભિલાશીને દેખીને મદદ કરવા ઉદ્યોગ કરે (૨) સમકિતમાં સ્થિર થઇ પરને સ્થિર કરે તથા તેમાં સ્થિર થતાને ભલું જાણે (૩) શુદ્ધ ચારિત્ર પાળે પળાવે અને પાળનો હોય તેમાં ભલું જાણે ૪) બારે ભેદે તપ કરે ને તપ કરતાને ભલુ જાણે. (૫) વિર્યાચાર એટલે ઉપર બતાવેલા ચાર સાધનમાં પોતાની શકિતવડે પૂરૂષાર્થ ચલાવે અર્થાત પ્રતીક્રમણ પ્રતિલેખણા, વીગેરે ધર્માનુષ્ઠાન કરતાં પ્રમાદ ન કરે.

૫ સુમતી શુદ્ધ પાળે

૩ ત્રણ ગુપ્તિમાં દેશથી સર્વથી અશુદ્ધ જોગની નિવાર્તિ કરે.

ઉપાધ્યાયજીના પચવીસ ગુણ વિષે.

૨૩ અગ્યાર અંગ અને બાર ઉપાંગ એવા સૂત્ર

ગ્નાન પોતે ભણે અને ભણાવે.

૧ (ચોવીશમો) ચર્ણસીતેરી—૫ મહાવ્રત, ૧૦ જ-ની ધર્મ, ૧૭ ભેદે સંજમ ૧૦ વયાવચ, ૯ વાડ વિશુદ્ધ બ્રહ્મચર્ય, ૧૨ પ્રકારનુ તપ, અને ગ્નાન, દર્શન ચારિત્ર, સં-યુક્ત ક્રોધ, માન, માયા, કપટ, લોભ, એ ચારને જીત-વાની શક્તિ

૧ (પચીશમો) કર્ણગસ્તેરી=૪) અહાર, વિદ્યા, વ-સ્ત્ર, અને પાત્ર, એ ચાર અતિશય નિર્મળા ગ્રહણ કરે (૫) સુમતી, (૧૨) ભિક્ષુ પ્રતિમા, (૧૨) ભાવના, અને (૫) ઇંદ્રિઓનુ નિગ્રહ (૩) ગુપ્તી (૨૫) પ્રતીલેખણા, અને દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળ, ભાવ, એ ચારના પ્રવર્તન મુજેબ ચાલનાર.

સાધુજીના સત્તાવીશ ગુણ વિષે.

૬ રત્રીભોજન તથા પાંચ મહાવ્રત પાળે

૬ પૃથ્વી વીગેરે છકાય જીવોનું રક્ષણ કરે.

૬ પાંચ ઇંદ્રીઓ તથા લોભને જીતે એ મુજબ અઢાર

(૧૯) ક્ષમાવંત (૨૦) શુભ પરીણામથી ભાવમાં શુ-દ્ધિ (૨૧) બાહ્ય ધર્મોપગરણ વીગેરેની ઉપયોગ શુદ્ધ પ્રતિ લેખણા કરવા અટકે નહીં (૨૨) સંજમની આરાધના કરવામાં સુમતી અને ગુપ્તીનો ગુણ ગ્રહણ કરીને પ્રવર્તે (૨૩) ત્રિવિધયોગને સમી રીતે પ્રવર્તાવવા માટે અવિવેક, વિકથા, નિદ્રા પ્રમાદ, વીગેરે દુર્ગુણોમાં જતા અટકાવે (૨૪) કરણ એટલે સંજમની ક્રિયા શુદ્ધ કરે (૨૫) પ્રતિદિન સં-

મુદ્ર તરંગની જેમ વૈરાગ્યની લહેરમાં વૃદ્ધિ કરે (૨૬) ક્ષુધા તૃષાદિ બાવીશ પરિસહ સહન કરે (૨૭) મરણાંત સંખા પોતાનું ધૈર્ય ગુણ ન મુકે તેમજ સર્વ ઉપસર્ગ સહન કરે.

ઉપર મુજબ પાંચપરમેષ્ટીના "૧૦૮" ગુણ સમજી નવકાર વાળીમાં એકેક પારે એકેક ગુણનું સ્તવન કરવું એમ "૧૦૮" પારે સર્વ ગુણનું સ્તવન કરવું.

વંદન કરતાં દોષ ટાળવા વિષે.

૩૨ દોષ ત્યાગ કરી વંદન કરવું તે નીચે મુજબ.

(૧) અનાદૃત=આદર સન્માન વિના વંદન કરવું તે. (૨) સ્તબ્ધ=મદ અહંકારમાં જિદ્દપણે અકડ થઈ વંદન કરવું તે (૩) અપવિદ્ધ=જેમ ભાડુત ગાસ ઉતારી ભાડુ લઇ નાસે તેમ અવિધીએ વંદન કરી નાસવું તથા વંદન કરતાં આમ તેમ ફર્યા કરવું તે (૪) પરિપડીત=સર્વ સાધુને એકજ વાર આવર્ત, વ્યંજન, અને આલાપ, એકઠા ભણીને વંદન કરવું તે (૫) ઢોલ ગતિ=કુદીની ઉછળીને વંદન કરવું તે (૬) અંકુશ=અંકુશની રીતે રજોહરણ અવળચે ભરીને વંદન કરવું તે. (૭) કચ્છભરિંગીત=કાચબાની જેમ હાથ, પગ, ડોક, હલાવી વંદન કરવું તે. (૮) મત્સ્યોદ્વર્ત=મચ્છ જેમ જળમાંથી કુદી જળમાં ડુબકી મારે તેમ એકને વંદન કરી ઉતાવળો આમ રીતે બીજાને વાંદવું અથવા પાઠ પ્રછન્ન કરવું તથા રેચકાવર્તે વાંદવું તે.

(૯) મનઃપ્રદુષ્ટ=કોઇ સાધુમાં એકદ ગુણ ઓછો દેખવાથી ઈર્ષા રાખી વંદન કરવું તે (૧૦) વેદીકાબધ્ધ=બે ઢીંચણ ઉપર અથવા નીચે બે હાથ રાખીને, તથા બે હાથ ખોળામાં રાખીને વંદન કરવુ અથવા બે હાથ વચ્ચે બે અથવા એક ઢીંચણ રાખીને વંદન કરવું (૧૧) ભંજન= કોઇક વિદ્યા મંત્રાદિક શીખવાની લાલચે અથવા વંદન નહિ કરવાથી રોષ કરશે એવી દેહેશત રાખી વંદન કરવું (૧૨) ભય—વંદન નહી કરવાથી ગચ્છ બહાર મુકશે અથવા સભામાં આક્રોશ વચન કહી માન ભ્રષ્ટ કરશે એવી બીકથી વંદન કરવુ તે (૧૩) ગારવ=વિગત સહિત વંદન કરવાથી ડહાપણદાર અને પ્રવિણ ગણાવવાના ગર્વથી વંદન કરવું તે (૧૪) મિત્ર-પ્રસ્તપણથીજ મિત્ર હોવાને લીધે વાંદવા જોઇએ એમ ધારીને વંદન કરવું તે (૧૫) કારણ=જ્ઞાનદર્શનની વધ્ધી થવાના કારણ સિવાય બીજી રીતે વસ્ત્રાદિકની આશા કરીને વંદન કરવું તે. (૧૬) સ્તૈન્ય=પોતામાં ઓછા ગુણ હોવાને લીધે કોઇ દેખે તો નાનપ ગણાય એમ ધારી છુપી રીતે વંદન કરવું તે (૧૭) પ્રતનિક=મોટેરાઓને આહારાદિકના વખતમાં અટકાવી વંદન કરવું તે (૧૮) રૂષ્ટ—ક્રોધાકુળ થઇને વંદન કરવું તે (૧૯) તર્જિત=વિધિ તથા અવિધિએ વંદન કરતાં રોશ કરતા નથી અને એ ગુરૂ કાષ્ટ પૂતળા જેવાં છે એમ કહી આંગળીથી તર્જના કરી વંદન કરવું તે. (૨૦)=સઠ=માયા કપટથી વંદન કરવું અ-

થવા રોગે પીડાતાથી. સુગ આણી વંદન કરવું તે. (૨૧) હિળિત=આચાર્યની તથા ઘણાં વસ્ત્રછેદકની જાત્યાદિક હોળીને વંદન કરવું તે. (૨૨) વિપલિન ચિત્ત=ચાર વિકથાઓ કરતાં અભિમાનથી વંદન કરવું તે. (૨૩) દ્રષ્ટાદ્રષ્ટ=બીજાઓએ મને આવતાં દીઠો છે માટે વંદન નહિં કરૂ તો ટોકશે એવી શંકાથી વંદન કરવું અથવા કોઇના દેખવામાં નહી આવવાથી છાના બેસી જવું તે (૨૪) શૃંગ=મસ્તકનું એક પાસૂ ગુરૂને પગે અડકાડવું તથા ધર્મના ઉપકરણો ઉલટી રીતે રાખી વંદન કરવું તે. (૨૫) કર=જેમ વેઠીઓ વેઠ કરે તેમ અથવા માથેથી કર ઉતારવા વંદન કરવું તે. (૨૬) તન્મોચન=ગુરૂને વદન કર્યા વીના છુટકો નથી માટે વંદન કરવુ પડે છે આ વેઠમાંથી ક્યારે છુટીએ એમ ધારી વંદન કરવું તે. (૨૭) આશ્લીષ્ટાનાશ્લીષ્ટ=(૧ લો ભાંગો) હાથે રજોહરણો લઇ મસ્તકે સ્પર્શે (૨ જો, ભાંગો) રજોહરણને હાથ લગાડે પણ મસ્તકને હાથ ન લ[illegible] (૩ જો, ભાંગો) મસ્તકને હાથ લગાડે પણ રજોહરણને ન લગાડે. (૪ થો, ભાંગો) રજોહરણ અને મસ્તક એ બન્નેને હાથ ન લગાડે ઉપર મુજબના ચાર ભાંગા મધ્યે પહેલાં સુદ્ધ ભાંગે વંદન ન કરે અને બાકીના ત્રણ અશુદ્ધ ભાંગે વંદન કરવું તે. (૨૮) ઉણ-પાઠ તથા આળાવા ઓછા ભણી વંદન કરવું તે. (૨૯) ઉતર ચુળિકા-વિધિ સાથે વંદન કરીને છેવટ ગોફિરો કરી મથ્થયણ વંદામી બોલવું તે (૩૦) મુક-આળાપ અને આવર્તનાદિક મુંગાની

રીતે ભણતા વંદન કરવું તે (૩૧) કર—આળાવેદ ભણુ-તા ગુણ નાંખી વંદન કરવું તે. (૩૨) મુખ઼લિક—ઘોડાની લગામની રીતે રજોહરણના છેડા ઝાલી ચારે દિશાએ ફે-રવી વંદન કરવું તે. ઉપર મુજબ વંદન કરવાથી કર્મની શુદ્ધિ થાય છે તેથી આત્મા સંસારમાંથી મુક્ત થઇ શકતો નથી માટે આત્માનું તારણ કરવા સર્વ દુષણો ટાળીને વિ-ધિપૂર્વક વંદન કરવું.

કાઉત્સર્ગ કરતાં દોષ ટાળવા વિષે.

૧૯ દોષ ત્યાગ કરીને કાઉસ્સર્ગ કરવો તે.

(૧) ઘોટક-ઘોડાની જેમ એક પગ ઉંચો અને બી-જો વક્ર રાખવો તે. (૨) લતા-વાયરાથી વેલડી હાલે તે-મ શરીરને હલાવવું તે (૩) સ્થંભાદિ-ભીંતે અથવા થાં-ભલે ઓઠીંગણ દેઇ બેસવું તે. (૪) માળ-મેડી અથવા માળને મસ્તકનો ટેકો આપવો તે (૫) ઉધિ-ગાડાની ઉ-ધની રીતે પાની અથવા અંગુઠા અડાડી [illegible] તે. (૬) નિગડ-બેડીમાં પગ નાંખવાની રીતે પગ [illegible] રાખવા તે (૭) સબરિ—નગ્ન સ્ત્રીની પેઠે ગુપ્તસ્થાન કે હાથ ધરી રાખવો તે. (૮) ખલિણ—ઘોડાના ચોકડાની જેમ રજોહ-રણને પકડી રાખવો તે. (૯) વધુ—નવી પરણેલી સ્ત્રીની જે-મ માથું નીચું રાખવું તે (૧૦) લંબુત્તર-નાભીની ઉપર અને ઢીંચણથી નીચું જાનુ સુધી વસ્ત્ર લાંબુ રાખવું તે (૧૧) સ્તન—ડાંસ, મચ્છર, વીગેરેના ભયથી અથવા અજ્ઞા-નતા કે લાજને લીધે હૃદય ઉપર સ્ત્રીની માફક વસ્ત્ર ઢાંકી

રાખવું તે [૧૨] સંજતી-સ્તિાદીકના ભયથી સાધવીની જેમ સર્વ અંગ વસ્ત્રવડે ઢાંકી રાખવું તે. [૧૩] ભમુંહ-ગુળી-આળાવો ગણવા તથા કાઉત્સર્ગની સંખ્યાની નીશાની રાખવા માટે આંગળી અથવા આંખના ચાળા કરવા તે. [૧૪] વાયસ કાગડાની જેમ ચારે ગમ ડોળા ફેરવવા તે [૧૫] કપિથ્થ-ઓઢવા પહેરવાનાં વસ્ત્રોનો ગોટો વાળી બે ઢીંચણ વચ્ચે દાબી રાખવા તે. [૧૬] શિરકંપ-વળગેલા ભૂતની પેઠે માથું ધુણાવવું તે. (૧૭) મુક-આળાવા ભણતાં મુગાની જેમ હુંહું કરવું તે (૧૮) મદિરા-દારૂનો બંબોટીઓ ભરતાં જેમ બબ બબાટ શબ્દ થાય તેમ અડ બડાટ કરી આળાવા ભણવા તે. (૧૯) પ્રેક્ષ્ય-વાંદરાની જેમ આમ તેમ જોઇ હોઠ ફડ ફડાવવા તે. ઉપર મુજબના (૧૯) દોષનું નિવારણ કરવાથી કાઉસ્સગ્ગધ્યાન તથા આત્મા અવશ્ય પવિત્ર થાય છે. કેટલાએક (ભમુહ અને આંગળી) એને બે દોષ ગણે છે તેથી વીશ દોષ થાય છે, પણ ઓગણીશનો સંભવ થાય છે. એ ઓગણીશ દોષમાં ૧૦ મો, ૧૧ મો, અને ૧૨ મો, એ ત્રણ દોષ સાધવીઓને લાગતા નથી. કારણ કે સાધવીઓને વસ્ત્રથી અંગ ઢાંકવાનો અધિકાર છે, માટે તેમને સોળ દોષ ટાળવા. અને સોળ દોષમાંથી નવમો દોષ બાદ કરીને શ્રાવિકાએ પંદર દોષ ટાળી કાર્યોત્સર્ગ કરવું.

૩૨ દોષ ટાળી સમાયક કરવું

(તે દોષ નીચે મુજબ.)

મનના ૧૦ દોષ ટાળવા વિષે.

૧૦ મનના દોષ (૧) અવિવેકે સામાયક કરવાથી (૨) યશ કિર્તીને લોભે કરવાથી (૩) ધનનો લભ લેવાને માટે કરવાથી (૪) અભિમાને કરવાથી (૫) ભયના આવેશમાં કરવાથી (૬) પુત્ર તથા ધનની લાલચ રાખી કરવાથી (૭) સામાયકના ફળનો સંદેહ રાખી કરવાથી (૮) અવિનયપણે કરવાથી (૯) દેવાદિકની રિદ્ધિ પ્રાપ્ત કરવાની આશાએ કરવાથી (૧૦) કોઇના ઉપર મનમાં રોષ રાખી કરવાથી એમ મનના દોષ લાગે છે.

વચનના ૧૦ દોષ ટાળવા વિષે.

(૧) કુવચન એટલે નઠારા વચન બોલવાથી (૨) કોઇને ફાળ પડે તેવું બોલવાથી (૩) ગમતનું ગાયન કરવાથી (૪) પોતાની ઇચ્છા હોય તેવું બોલવાથી (૫) સુત્ર પાઠ સંક્ષેપીને બોલવાથી (૬) કલેશ થાય તેવા વચન બોલવાથી (૭) ચાર વિકથાઓ કરવાથી (૮) હાંસી મશ્કરી કરવાથી (૯) ભાષાનું સ્વરૂપ સમજ્યા વિના ઓછું અધીકને વિહીન બોલવાથી (૧૦) અવર્તીને આવો જાઓ કે બેસો એમ બોલવાથી વૂચનના દોષ લાગે છે.

૧૨ કાયાના દોષ.

(૧) હાથની તથા લુગડાની પલાંઠીવાળી બેસવાથી (૨) આસન આઘુ પાછું ફેરવવાથી (૩) ચપળ પણે નજર ફેરવીને જોવાથી (૪) ઘરના પાપકારી કામ કરવાથી (૫) ભીંત અને થાંભલાને ઓઠીંગણે બેસવાથી (૬) શરીર સંકોચી અપળતાઇ કરવાથી (૭) આળસ મરડવાથી અથવા ધર્મ કામમાં આળસ કરવાથી (૮) ચપટી અથવા ટાચકા વગાડવાથી (૯) શોભા માટે શરીરનો મેળ ઉતારવાથી (૧૦) વગર પુંજે ખંજવાળવાથી (૧૧) કોઇ પાસે શરીર ચંપાવવાથી (૧૨) ઊંઘવાથી કાયાના દોષ લાગે છે.

ઉપર મુજબ ૩૨ દોષ મન, વચન, અને કાયાથી નીપજે છે તે ટાળીને સામાયક કરવાથી આત્મા પાપ કર્મથી મુક્ત થાય છે.

સમાપ્ત.

સામાયક વિષે સ્વાલ જવાબ.

ભાગ ૨ જો.

“જાણનારાઓએ પહેલું શુ કરવું”? પોતાનું મિથ્યા અભિમાન મેલીને નમ્રતા પૂર્વક ગુરૂનો વિનય કરવો “વિનય કેમ થાય ?” ગુરૂને જતા આવતા દેખી પોતાનું આસન મુકી ઉભા થવું અને નમ્રતાથી પધારો કહી આસન આમંત્રણ કરીને યોગ્ય શેવા કરવાથી. “વિનય કરવાનુ ફળ શું ?” વિનય કરવાથી ગુરૂનુ મન શિષ્ય ઉપર

પ્રસન્ન થય છે તેની પ્રીતે પૂર્વક જ્ઞાન બક્ષીસ કરે છે. જ્ઞાન એટલે શું અને તે કેટલાં ?" સંસારમાં સારાસાર વસ્તુનું જાણવું. અને તે પાંચ છે (૧) મતીજ્ઞાન [૨] સુત્રજ્ઞાન (૩) અવિધજ્ઞાન (૪) મન પર્યવજ્ઞાન [૫] કેવળ જ્ઞાન "તે પાંચમાંથી ગુરૂ કયુ જ્ઞાન આપે છે ! " સુત્રજ્ઞાન "એક સુત્ર જ્ઞાન આપે છે તો બાકીના ચાર જ્ઞાન કેમ પ્રાપ્ત થાય ?" મતીજ્ઞાનને સુત્રજ્ઞાન તો પરસપર એકજ ગણાય છે કારણ કે જેટલી મતી પહોંચે તેટલું સુત્રજ્ઞાન ગ્રહણ કરી શકાય છે અને તે સિવાયના ત્રણ જ્ઞાન પ્રાપ્ત કરવાની ક્રિયા વિધિ સુત્રજ્ઞાનમાં બતાવેલીછે તેના આધારથી તત્વજ્ઞાનની પ્રાપ્તી થાયછે. શ્રુત્ર જ્ઞાનના કેટલા પૂર્વછે? ચઉદછે, અને તેમાં સર્વ શાસ્ત્રનો સમાવેશ થાયછે. "તે માંહેલું પ્રથમ કયા શાસ્ત્રનો અભ્યાસ કરવો?" આવશક સુત્રનો "આવશક શું ? " સાધુ તથા શ્રાવકોએ સંધ્યા તથા પ્રાતઃકાળે નિત્ય ક્રિયા અવશ્ય કરવી તે " શું અવશ્ય કરવું? પડીકમણું "પડીકમણું એટલે શું ? " ગયેલા પાપકર્મને યાદ કરીને તેના નીવર્તવુ તે. "નવા: કર્મની આવાકાની થતી જાય તેનું નિવારણ કેમ થાય ? " સાવજ્જજોગની બંધી કરવાથી અર્થાત સામાયક[1] કરી પાંચ આશ્રવના દ્વાર રોકવાથી "પડીકમણું તથા સામાયક એ બેમાં પ્રથમ શું કરવું ? " પ્રથમ સામાયક પછી પડીકમણું "

૧—આર્ત, રૌદ્ર ધ્યનની પરિણતિ રૂપ ક્રિયા તે સાવદ્ય વ્યાપારનો ત્યાગ કરી સમતા પરિણામ રાખવા તે. અથવા દ્વેષ રહિત જીવને જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રનો લાભ થતાં સુખ પ્રાપ્ત થાય તેને સામાયક કહીએ-

સામાયક પછી પડીકમણું કરવાનું કારણ શું ? " સામાયકથી કર્મની આવક અટકે છે અને પડીકમણાથી આવેલી આવક ક્ષય થાય છે. જેમકે તળાવમાં આવતાં પાણીની સરવણીઓને પ્રથમ રોકી તે પછી તળાવ ઉલેચે તો ખાલી થાય છે. તેમ તે આત્મારૂપ તળાવમાં છીદ્રરૂપ ગડનાળાથી કર્મરૂપ જળનો પ્રવાહ આવતો હોય તેને સામાયકવ્રતથી બંધ કરીને પડીકમણાની કીયા વિધિથી ક્ષય કરતાં આત્મા પવિત્ર થઇ શકે છે. "સામાયક તથા પડીકમણું એ બેમાં અકેકાની કેટલી સત્તા છે ? " સામાયકમાં આવતા કર્મને અટકાવવાની, અને પડીકમણામાં આવેલા કર્મને ક્ષય કરવાની. "સામાયક એ શું અને તે કેટલામું વ્રત છે ? " બંધનકારક પદાર્થો ઊપરથી મમતા ઉતારીને સમતા સ્વભાવમાં સ્થિર થવું તે સામાયક; અને એ શ્રાવકના બાર વ્રતમાંથી નવમું વ્રત છે. "વ્રત એટલે શું ?" હદ અથવા મર્યાદા કરવી તે. "સામાયક કયા સુત્રમાંથી પ્રગટ થયું ?" આવશક સુત્રમાંથી "સામાયકનું લક્ષણ શું ?" [2]રાગદ્વેષ કરવાથી બંધ પડીને સમભાવે વર્તવું તે. "સામાયકનો હેતુ શું ?" [1]સમકિત. "સામાયકનું કારણ શું ?" સાવદ્ય જો-

૧ દેવ ગુરૂ અને ધર્મનું સ્વરૂપ નિશ્ચે અને વેહેવારથી સમજી સ્થિર થવું તે. ૨ વ્રત પ્રચખાણ કરી અવ્રતની રાળ અટકાવવા માટે છે. ૩ વેદનીકર્મને આયખા કર્મની સ્થિતિ સરખાવવા માટે કેવળજ્ઞાની સમુદઘાત કરીને લોકમાં પ્રદેશ ફેલાવે છે તે.

ગ્રી નિર્ણાનું. "સામાયકનો ગુણ શું?" જ્ઞાન, દર્શન અને
ચારિત્ર રૂપ આત્માને ઉજવળ કરવાનો. "સામાયક એ મુ-
ળ ગુણમાં છે કે ઉત્તર ગુણમાં?" મુળને ઉતર એ બે
ગુણમાં. "સામાયક કઇ જાતીમાં છે?" નાન્યેતર જાતીમાં
છે "સામાયક કેટલા દ્રવ્યમાં છે?" જીવના ધર્મદ્રવમાં "સામા
યકની સ્થીતિ કેટલી?" અંતર મુહુર્ત આદિ દેશઊણી ક્રોડ
પૂર્વની. "કેટલી ગતિના જીવો સામાયક કરે?" મનુષ્ય તથા
તર્યંચ ગતિવાળા જીવ. "સામાયક કયા ભાવમાં હોય?"
એક ક્ષયોપસમ ભાવમાં 'સામાયક રૂપી કે અરૂપી?" વહે
વારથી રૂપી, ભાવથી અરૂપી. "સામાયકનું ક્ષેત્ર લાંબુ પ-
હોળુ કેટલું?" ચઉદ રાજ[૨] જેટલું. 'સામાયક કેટલું ક્ષેત્ર
સ્પર્શે?" ચઉદ રાજ[૩] ક્ષેત્ર સ્પર્શે. "સામયક કેટલા પ્રકારનું?"
બે પ્રકારનું તે નિશ્ચે અને વહેવાર. "બીજી રીતે સામા-
ક કેટલાક પ્રકારનું?" ચાર પ્રકારનું તે દ્રવ્ય, ક્ષેત્ર, કાળને
ભાવ[૧] "સામાયકના કર્તા કેટલા પ્રકારના?" ત્રણ પ્રકારના

---

૧ તે સામાયકના આઠ નામ છે, સમભાવ સામા-
યક તે સમતા ભાવ રાખવો, સમયિક સામાયક તે દયાભા-
વ રાખવો, સમવાદ સામાયક તે રાગ દ્વેષ રહીત યથા ત-
થ બોલવું, સમાસ સામાયક તે થોડા અક્ષરમાં તત્વસાર
સમજી લેવું. સંક્ષેપ સામાયક તે થોડા અક્ષરમા કર્મ નાસ
થાય એવું સુત્રાર્થ વિચારવું.' અનવધ સામાયક તે પાપ
રહિત વર્તવું, પરિજ્ઞા સામાયક તે સમાયકના તત્વને જાણી
લેવું તે, અને આકસુ પ્રત્યાખ્યાન સામાયક તે બંધનકારક
વસ્તુનો ત્યાગ કરવો એ સામાયકના આઠ નામ જાણવા.

તે જઘન સામાયકના કર્તા દેશવાર્તિ શ્રાવક, મધ્યમ સામાયકના કર્તા છદમસ્ત સાધુ, અને ઊત્કૃષ્ટ સામાયકના કર્તા કેવળજ્ઞાની. "સામાયક કેટલા કર્મનો ક્ષયોપસમ કરે?" સાત તથા આઠનો. (કેવી આશાએ સામાયક કરવું?" ભવરૂપ સમુદ્રથી તરી પાર થવાની. "એવું સામાયક આદરવું તેની ક્રિયાવિધી સેમાં છે?" આવશક સુત્રના પેહેલા સામાયક તે સામાયક અધ્યયનમાં આધ્યનનો મુલપાઠ કયો તથા તેની ક્રિયાવિધિના કેટલા પાઠ છે? " મુળ પાઠ એક છઠો સામાયક આદરવાનો અને બાકીના છ પાઠ ક્રિયાવીધિના તે મળીને સાત પાઠ છે.

પેહેલા પાઠ વિષે સ્વાલ જવાબ.

"પેહેલા પાઠનું નામ શું અને તેના સ્વામી કોણ?" નમોકારમંત્ર. અને તેના સ્વામી પંચપર્મેષ્ટિ છે. "એ પાઠ પહેલો ભણવાનું કારણ શું?" કલ્યાણ કરવાના શુભ પ્રસંગમાં મંગળાચરણ કરવા સારૂ. "એ પાઠ બીજા શા ઉપયોગનો છે?" સાવધ જોગની બંધી કરતાં સાક્ષી રાખવાનો "પોતાની જાતે કરવું એમાં સાક્ષીની શી જરૂરજ" સાક્ષીઓની મદદ હોવાથી અવશ્ય કરીને કાર્ય સિદ્ધ થાય છે. માટે સાક્ષીની જરૂર છે. "એ પાઠ ત્રીજા શા ઉપયોગનો છે?" નવકારવાળીમાં સ્મરણ કરવાનાં ઉપયોગનો છે. "પંચ પર્મેષ્ટિના ગુણ કેટલા " એકસોને આઠ. "સર્વ શાસ્ત્રોનો સાર શું? નવકાર " મંત્ર. "એને સાર ઠરાવવાનું કારણ શું?" એ પાંચમા જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રનો ગુણ હોવાથી. " એમના ગુણનું સ્તવન કરનારને શો ફાયદો? " સ્તવન કરનાર પંચ પર્મેષ્ટિના ગુણોનું

અવલંબન કરી તેવા ગુણ પોતામાં પ્રગટ કરી શકે છે.

"બીજા પાઠ વિષે સ્વાલ જવાબ"

" બીજો પાઠ શા વિશે છે?" પંચ પરમેષ્ટિ તથા ગુરૂને વંદન કરી નમસ્કાર કરવા વિશે. " એ પાઠનું નામ શું?" તિખુતો " કેટલા દોષ ટાળી વંદન કરવું?" બત્રીશ. "વંદન તથા નમસ્કાર શું?" વંદન એટલે ગુરૂનું સ્તવન કરી પછી નમવું તે. ' એવું વંદન તથા નમ્રતા કરવાનું કારણ શું?" જેઓને મારા કલ્યાણીક કાર્યમાં સાક્ષિ ગણેલા છે માટે સાક્ષિઓને વિનયથી નમ્રતા કરતાં તેઓ વધારે ફળદાયક છે. " કેવી રીતે વંદન પૂર્વક નમસ્કાર કરવો?" મર્યાદાથી હદમાં [1]ઉભા રહી, ઉતરા[2] સનનો પલ્લો પકડી મ્હોડે જતના રાખવીને પ્રદક્ષણા કરી અસ્તવના પૂર્વક પાંચ અંગ નમાવવા. " પ્રદક્ષણા કેટલીને કેવી રીતે કરાય?", પ્રદક્ષણા ત્રણ અને બે હાથ જોડી જમણા કાનથી ડાબા કાન તરફ હાથ વાળી પાછો કપાળ વચ્ચે સ્પર્શ કરવું તે એક વખત પ્રદક્ષણા કરી ગણાય છે. એવી રીતે ત્રણ વખત કરવી. અને એનું બીજું નામ આવર્તન પણ કહેવાય છે " ત્રણ પ્રદક્ષણા કરવાનું કારણ શું?" પર્મેષ્ટિ તથા ગુરૂમાં જ્ઞાન દર્શન અને ચારિત્ર એવા ત્રણ ગુણ રહેલા છે

---

૧ ભગવતી સૂત્રમાં દેવગુરૂના દરસન કરતાં ૧૦ ગુણ પ્રાપ્ત થાય એમ કહેલું છે—૧ વિનય ૨ સમકિત શ્રદ્ધા ૩ જ્ઞાન શ્રવણ ૪ વૈરાગ્ય સાથે વ્રત, ૫ આશ્રવ રહીત સંજમવૃદ્ધિ ૬ ધૈર્યગુણ. ૭ તપ ક્રિયા. ૮ ક્ષમા. ૯ કર્મનિ ની-કંદન, ૧૦ મોક્ષ ફળ.

તેથી ત્રણ ગુણ પ્રાપ્ત કરવાની ઇચ્છાયે ત્રણ પ્રદક્ષણા કરવી. "પાંચ અંગ નમાવવા તે કયા?" બે ઢીંચણ ઢાળવા, બે હાથ જોડવા અને પાંચમું મસ્તક નમાવવું તે "એકલા પાંચ અંગ નમાવવાથી વંદન કર્યું કેમ ગણાય?" બાહ્યરથી પંચ અંગ નમાવવા અને અંતરંગથી મન, વચન અને કાયાના શુભ જોગે પોતાના આત્માને નમાવી વંદન કરવું. તે ગણવા યોગ્ય છે, "નમસ્કારનું બીજું નામ શું?" પ્રણામ અને તે ત્રણ પ્રકારના છે 'તેમાં પહેલા પ્રકારનું નામ શું?" અંજલીબદ્ધ પ્રણામ એટલે દેવ તથા ગુરૂને દ્રષ્ટિએ જોઇ બે હાથ જોડવા. "બીજા પ્રણામનું નામ શું?" શીરસા નમન પ્રણામ, એટલે પોતાનું મસ્તક થોડું નીચું નમાવી હજુરમાં આવવું "ત્રીજા પ્રણામનું નામ શું?" પંચાંગ નમન પ્રણામ એટલે પાંચ અંગ નમાવી નમન કરવું "વંદન તથા નમસ્કાર કરતાં કેટલા ગુણ પ્રાપ્ત થાય?" દશગુણની પ્રાપ્તી થાય છે.

ત્રીજા પાઠ વીશેના સવાલ જવાબ.

"ત્રીજા પાઠનું નામ શું?" ઇરિયાવહી. "એ પાઠ શું કામનો છે?" અશુભ જોગથી લાગેલા પાપને યાદ કરી પશ્ચાતાપ કરવાનો "તે પાઠ બીજા શા ઉપયોગનો છે?" રસ્તામાં ચાલતાં પ્રાણીને જોઈ બચાવ કરવાનો. "જોયા વગર ચાલવાથી શું થાય?" પ્રાણી કચરાય તથા હણાય. "કેટલા પ્રકારે કચરાય ને હણાય?" નવ પ્રકારે કચરાય અને દશ પ્રકારે હણાય "કચરાય તે નવ પ્રકાર કયા?" પાણકમણેથી તે સંતાણા સંકમણે સુધીના "એકલા પાણકમણેમાં પ્રાણીના કેટલા ભેદ સમાય છે?" જીવના પાંચસે અને ત્રેસઠ ભેદ સમાય છે. "બાકાતના આઠને જુદા કેમ ગણ્યા?" તેની વિશેષ ઓળખાણ કરાવવા માટે. "વિશેષ ઓળખાણ કરાવવાની મતલબ શું?" એ પ્રાણી ઝીણા છે તેથી આરંભ કરનારાઓમાં ઝીણા પ્રાણીઓની ગણતરી થા-

ડી હોય છે. માટે વિશેષ સુચના કરી સમજણ આપવા. "બીજી રીતે પ્રાણીના કેટલા પ્રકાર બતાવેલાછે?" પાંચ એકેંદ્રી, બેરંદ્રી, તેરંદ્રી, ચૌરંદ્રી, પચેંદ્રી. "એ પાંચમાં, પ્રથમના નવનો સમાવેશ થાય છે કે નહિ?" ઉપરના પાંચમાં નવનો સમાવેશ થાય છે પણ વિશેષ જણાવવાને માટે નવ તથા પાંચ એમ બે ભાગ બતાવેલા છે. "પાંચમાં નવનો સમાવેશ કેવી રીતે થાય?" નવમાંથી પહેલો પ્રાણી શબ્દ છે, તેમાં તે એક સિદ્ધ સિવાયના પાંચશેને ત્રેસઠ ભેદનો સમાવેશ થાય છે, તેથી તે શબ્દમાં પાંચ તથા નવ એકંદર સમજવા. અને નવમાંથી બીજો ત્રીજો છઠ્ઠો ભેદ, એ ત્રણનો એકેંદ્રીના પાંચમા ભેદમાં સમાવેશ થાય છે તેમજ ચોથો અને સાતમો એ બે ભેદનો, એકેંદ્રીના બીજા ભેદમાં સમાવેશ થાય છે. વળી એક આઠમા ભેદનો, એકેંદ્રીના પહેલા ભેદમાં સમાવેસ થાય છે. તેમજ પાંચમા ભેદનો તેરંદ્રીમાં અને નવમા ભેદનો ચૌરંદ્રીમાં સમાવેશ થાય છે એમ નવે પ્રકારનો મુકાબલો કરતાં પ્રાણીના મુળ પાંચજ ભેદ ગણાય છે. "બતાવેલા પ્રાણી કચરવાથી હણાય કે હણવાથી કચરાય?" કચરવાથી હણાય છે. "કેટલા પ્રકારે હણાય છે ને તે કયા?" દસ પ્રકારે હણાય છે. તે "અભિહયાથી લઇને જીવિયાઓ વવરોવિયા સુધીના દશ ગણવા. "એવી રીતે પ્રાણી હણવાથી શું થાય?" પોતાને પ્રાણી હિંસાનું કર્મ લાગે. "તેવા લાગેલા કર્મથી મુક્ત કેમ થવાય?" પોતાથી બનેલા તકસીરોને યાદ કરી સર્વ પ્રાણી પાસે માફી માગી મિચ્છામી દુઃક્કડં બોલી પશ્ચાત્તાપ કરવાથી 'ઇરિયાવહીઆના પાઠનો સાર શું?" બેભાનથી રસ્તામાં જતાં આવતાં બતાવેલા પ્રાણીની જાતિ માંહેલા કોઇ પણ પ્રાણીને કચરીને હણી નાંખવાથી તેના પ્યારા પ્રાણનો નાશ થતાં મને જે કાંઇ દોષ લાગ્યો હોય તો તે દોષથી મુક્ત થવા મારા નઠારા કૃત્યને ધિક્કાર આપી પશ્ચાત્તાપ કરું છું.

"ચોથા પાઠ વિશેના સવાલ જવાબ.

"ચોથા પાઠનું નામ શું" અને તે શા કામનો છે?" તસ્સઉત્તરી. અને તે કાઉસ્સગ્ગ કરવાની ક્રિયા વિધિનો છે. "કેટલા દોષ ટાળીને કાઉસ્સગ્ગ કરવો?" ઓગણીશ "કાઉસ્સગ્ગ એટલે શું?" ભયાનક પરિશ્રમ ઉત્પન્ન થતાં છતાં પોતે સ્થિર કરેલા આસનથી ડગવું નહિ. "કાઉસ્સગ્ગ કરવાનું કારણ શું?" ઇરિયાવહિયાની વિધિ મુજબ આલોયણ કરીને પવિત્ર થવાય છે, પણ તેથી વધારે પવિત્ર થવાની ઇચ્છા રાખવી તે. "કેમ કરવાથી પવિત્ર થવાય?" ત્રણ શલ્ય, અઢાર પાપ, આઠ કર્મ, એ ઓગણત્રીશ દોષના કૃત્યમા પ્રવર્તમાન થતા આત્માને અટકાવવાથી. "ઓગણત્રીશ દોષમાં જતો આત્મા કેમ અટકે?" મન, વચન અને કાયાના અશુભ જોગને સ્થિર રાખવાથી. "કેમ કરવાથી અશુભ જોગ સ્થિર રહે?" જગતની મમતા કરતાં અટકીને સમતા સ્વભાવમાં પ્રવેશ કરવાથી. "કાઉસ્સગ્ગમાં હલી જવાની છૂટ છે કે નહિ?" છે. તેના પ્રસિદ્ધ રીતે બાર પ્રકાર છે અને તેરમે પ્રકારે દયાના કારણથી છૂટ હોય છે. "છૂટના તેર પ્રકાર કયા?" ઉસ્સસીએણંથી લઇને એવમાઇએહિં સુધી ગણવા. "કાઉસ્સગ્ગ કેટલા પ્રકારનો?" ત્રણ પ્રકારનો.

તે મન વચન અને કાયા એ ત્રણને સ્થિર કરવા તે. "કાઉસ્સગ્ગમાં થિર થવાની આકૃતીનો દેખાવ કેવો હોય?" બે પગના અંગૂઠાઓ વચ્ચે ચાર આંગળ તથા બે પગની પાનીઓ વચ્ચે ચાર આંગળથી કાંઇક ઓછો ભાગ રાખી બે દીંચણ તરફ હાથ લાંબા રાખવા. અને તે પછી જરા મુસ્તક નમાવી બહીર દ્રષ્ટી બંધ રાખી બે હોઠ ભેળા કરી તાળવે જીભ અડાડીને [1]જીનમુંદ્રા કરિ અડોલ રહેવું "અડોલ રહીને શું કરવું?" ઇરિયાવહિયાના અર્થનું એક ધ્યાનથી ચિંતવન કરવું. "એવી રીતના કાઉસ્સગ્ગમાં શેનો ત્યાગ

1 તિર્થંકરના. ધ્યાન સમયની આકૃતી.

કરવો?" પાપ કર્મરૂપ આત્માના સ્વભાવનો. "તસ્સઉત્તરીના પાઠનો સાર શું?" પ્રથમ ઇરિયાવહિયાનું ચિંતવન કરી પવિત્ર થયો છું, પણ તે કરતાં વધારે પવિત્ર થવા તથા ઓગણત્રીશ દોષને ટાળવા માટે બી જાના તેર આગાર રાખવા સાથે ત્રણ જોગને સ્થિર કરી ઇરિયાવહિઆનું ચિંતવનરૂપ ધ્યાન કરી પાપકારી આત્માને તજું છું.

"પાંચમા પાઠ વીષેના સવાલના જવાબ.

પાંચમા પાઠનું નામશું? ને તે શાકામનો છે?" લોગસ્સ તથા ચોવી સંથુઓ અને તે ચોવીશ તિર્થંકર તથા તે શી વાયના કેવળજ્ઞાનીઓનું સ્તવન કરવાનો 'તિર્થંકર તથા કેવળજ્ઞાનીઓ એક વખતે કેટલા હોય છે?" તિર્થંકર એક સોને સીત્તેર અને કેવળજ્ઞાનીઓ નવ કરોડ. "એઓનું શું કરવા સ્તવન કરવું?" એમના જેવી શુદ્ધ સમાધિનું આરાધન કરવા તથા એમની જેવું સિધીપદ એ એની યાચના કરવા 'કયા શબ્દોવડે યાચના કરી ગણાય?" સમાહીવર મુત્તમંદિતુ, અને સિદ્ધા સિદ્ધં મમદિસંતુ એ બે શબ્દોવડે. "શુદ્ધસમાધિ તથા સિદ્ધિપદની પ્રાપ્તિ કેમ થાય?" પોતે જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રમાં પ્રવેશ કરિ શુદ્ધસમાધી નું આરાધન કરવાથી. "પોતાની શક્તિ વડે સિધપદ મેળવી શકાય છે તો બીજાઓ પાસે યાચના કરવાની જરૂર શી?" કારણ વિના કાર્યની સિદ્ધતા થતી નથી. [2]માટે તેઓના સિધીપદનું અવલંબન કરી એમના જેવું પદ મેળવવા ઊત્સુક રહેવું તે યાચના બરાબર છે. "એમના જેવું

૧ અહી ચોવીસ સથુઓ કરવામાં ચોવીશ તિર્થંકરની જરૂર છે. ૨ જે કૃત્યથી તિર્થંકરોએ શિધપદ પ્રાપ્ત કર્યું તે કૃત્ય કરવા મારો ઊદ્યોગ છે માટે મારૂ કૃત્ય શા ફળ કરવામાં તિર્થંકર સ્તવના કરવી તે હું કારણ માનુછું. અને જે તત્વનો મને બોદ્ધ થયો છે. તે તત્વને સદાપવિત્ર રાખવા જીન સ્તવનાને હેતુ તરીકે માનું છું.

સીદ્ધી પ્રાપ્ત કરવાનું પ્રથમ સાધન શું?" સાવદ્ય કર્મનો ત્યાગ કરવો તે. "લોગસ્સનો સાર" ઇરિયાવહિયા તથા તસ્સ ઉત્તરીની રીતે કાઉસગ્ગની ક્રિયા કરી પવિત્ર થવા બાદ ચોવિશ તિર્થંકર તથા કેવળજ્ઞાનીઓને સ્તવના પૂર્વક નમસ્કાર કરીને સુદ્ધ સમાધી તથા સિદ્ધિપદ લેવાની યાચના કરવી.

"છઠા પાઠ વિષેના સવાલ જવાબ."

"છઠા પાઠનું નામ શું અને તે શા કામનો છે?" કરેમિભંતે નામ છે અને પાપના જોગની બંધી કરવાને કામે આવે છે "સામાયકમાં દ્રવ્ય થકી એટલે શું?" સમભાવ રૂપી ઉત્તમ વસ્તુ છે તેનો તત્વાર્થ સમજી ગ્રહણ કરવું. તે "એવા સામાયકનું ક્ષેત્ર એટલે શું?" ચઉદરાજ પ્રમાણે જગ્યાનું માપ કરવું તે. "કેટલેક ઠેકાણે ચઉદરાજ લોક કહેવાય છે એટલે શું?" એ બે શબ્દ જુદા છે પણ એકજ રીતે ગાંઠાગાંઠ મળેલા છે" તેમાં ચઉદરાજ એટલે જગ્યાનું માપ અને લોક એટલે તે જગ્યોમાં રહેનારા ચઉદ ભેદવાળા જીવ તેથી ચઉદરાજ લોક કહેવાય છે, વળી બીજે પ્રકારે ષટદ્રવ્ય રૂપ લોક કહેવાય છે. તે ધર્માસ્તી કાય વીગેરે છ દ્રવ્ય એકજ જગ્યામાં ઓત પોતાના ગુણથી સ્થીર રહેલા છે માટે ચઉદરાજ લોક કહેવાય છે. તેનું વધારે સારાંસ ગુરૂ ઉપદેશથી સમજી શકાય છે.

"ચઉદરાજ લોકના મુખ્ય વિભાગ કેટલા છે?" ત્રણ "તે ઉર્ધ્વ, અધો, અને ત્રિછો લોક, ઉર્ધ્વ સ્વર્ગ, મૃત્યુ અને પાતાળ. એવા ત્રણ પ્રકાર છે, "અહિં ક્ષેત્ર શબ્દ લેવાની મતલબ શી?" આવતા પાપની બંધી કરવા માટે. તે જેમકે ચઉદરાજની જગોમાં જીવ તથા અજીવના સારા નરસા પદાર્થો ભરેલા છે. તે સર્વે ઉપર મમતા ભાવ રાખવાથી રાગ દ્વેષ તથા પાપ કર્મની આવાદાની થતી હતી; તે સર્વેની બંધી કરીને સમતા સ્વભાવ ગ્રહણ કરવું

તે. "કાળ થકી એટલે શું?" વખત તે જ્યાં સુધી જ્ઞાન, દર્શન, ચારિત્રમાં શુભ જોગ પ્રવર્તે. ત્યાં સુધી સમતા સ્વભાવમાં સ્થિર રહેવું તે, 'ભાવથકી એટલે શું? શુદ્ધ અંતકરણથી' નીમેલા વખત સુધી જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રમાં પ્રવેશ કરી આવતા પાપને અટકાવવા તથા બધાયલા પાપને તોડવા માટે અભ્યંતર ધ્યાન કરવું તે "કેટલે પ્રકારે બંધી કરવાથી નવા કર્મ આવતા રોકાય છે?" શ્રાવકને છ પ્રકારથી અને સાધુંને નવ પ્રકારથી. અને તેનુ નામ છ તથા નવ[1] કોટી કહેવાય છે. "એવું સામાયક કેટલામે આંકે પચખાય?" તેવીશમે[2] આંકે "છ પ્રકાર કયા?" પોતે પાપ કરવામાં ત્રણ જોગ ન જોડવા તથા બીજા પાસે પાપ કરાવવામાં ત્રણ જોગ ન જોડાવવા તે.

"ઉપરની રીતે કરવું તે કેવું સામાયક ગણાય?" દેશથી ઓછું. અર્થાત સાધુના સામાયક ચારિત્રથી ઓછું. નવા કર્મ અટકાવવા તથા જુના કર્મને તોડવાનું સાધન શું?" સમકીત પૂર્વક બતાવેલી રીત મુજબ સામાયક ગ્રહણ કરવાથી નવા કર્મ અટકે અને અંતરંગ ધ્યાનમાં પ્રવેશ કરી જ્ઞાનાદીક રત્ન[3] ત્રયમાં રમણ કરી સંતુષ્ટ રહેવાથી જુના કર્મ તૂટે. એવી રીતે કર્મ ઘટે તેનું નામ શુ કહેવાય" સકામ નિરજરા[4] અથવા અભ્યંતર તપ. "ઉપરની રીતે સામાયક કરતાં શેનો ત્યાગ કરવો?" પાપ કર્મમાં પ્રવેશ કરતાં આત્માના સ્વભાવનો "છઠા પાઠના સાર શુ?" જ્ઞાન દર્શનની સક્તિવડે દ્રવ, ક્ષેત્રકાળ, ભાવના રહસ્ય સમજીને સાવજ્જ જોગના વેપારની છ પ્રકારે બંધી કરવી, અને પૂર્વ કર્મથી મુક્ત થવા શુદ્ધ સમતા સ્વભાવમાં પ્રવેશ કરી પવિત્ર મતીને પાત્ર થવું તે.

---

૧ કોટિ એટલે પ્રકાર—૨ બેકરણને ત્રણ જોગ તે બેને ત્રણ ભેળા કરતાં તેવીસ. ૩ જ્ઞાન દર્શન ચારિત્રમા રમવું તે. ૪ કર્મ જળને સુકવી નાખવું.

સાતમા પાઠ વિષેના સવાલ જવાબ.

"સાતમા પાઠનું નામ શું અને તે શા કામનો છે?" નમોથુણં અથવા શુભ મંગળ અને તે સ્તુતિક કરવાનો પાઠ છે. "કેની અસ્તુતિ કરવી" સિદ્ધ, રિહંત, અને ગુરૂની. "એ પાઠ છેલ્લો ભણવાનું કારણ શું?" મંગળીક થવાના ઉત્માહથી. અર્થાત સાવદ્ય કર્મ આવતા રોકીને પુર્વ કર્મને ખપાવવા માટે ધ્યાન કરવા યોગ્ય થયો છું તે "એ પાઠના શબ્દ કેટલા?" ચોપન "પહેલા એકતાળીશ શબ્દો શા કામના છે?" અરિહંતને નમસ્કાર કરવાના છે. "બેંતાલીશ તથા તેંતાલીશમો એ બે શબ્દ શા કામના છે અરિહંત તથા સિદ્ધને નમસ્કાર કરવાના છે ત્રેપન અથવા ચોપનમો એ બે શબ્દ શા કામના છે?" એકલા સિદ્ધને નમસ્કાર કરવાના છે?" ચોપનમો શબ્દ શા કામનો છે?" સિદ્ધ, અરિહંત, અને ગુરૂને નમસ્કાર કરવાનો છે. "સામાયક આદરતાં તથા પાળતાં કેટલા નમોથુણં ગણવા?" ત્રણ "પહેલું નમોથુણ કેના નામનું?" સિદ્ધ ભગવંતનું "તે કેમ ઓળખાય? ત્રેપનમો શબ્દ ઠાણં, સમતાણં ભણવાથી. "બીજુ તથા ત્રીજું કેનું?' બીજું અરિહંતનું અને ત્રીજું ગુરૂનું "તે કેમ ઓળખાય?" ત્રેપનમા શબ્દને ઠેકાણે ઠાણું સંપાવિઓ કામસ્સ ભણવાથી."

સામાયક પાળવામાં દોષ ટાળવા વિશેના સવાલ જવાબ.

"સામાયકમાં કેટલા અતિચાર ટાળવા?" પાંચ. "અતિચાર એટલે શું?" સામાયકને હાની પહોંચાડનારા દોષ. "સામાયકમાં મુળદોષ ત્યાગ કરવો તે કયે?" અશુદ્ધ ચિતની પ્રવર્તી ચાલે છે તે. "તેનાથી કેટલા દોષ ઉત્પન્ન થાય?" બે. તે રાગને દ્વેષ. "રાગદ્વેષ એટલે શું?" ઈચ્છિત કાર્ય થવાથી ખુશી અને તેનું કાર્ય નિષ્ફળ થવાથી નાખુશ

થવુ તે. "તેમ વર્તવાથી શું થાય?" સાવદ્ય પાપકર્મ થાય. "શાવદ્ય પાપકર્મ એટલે શું?" હિંસા, જુઠ ચોરી, મૈથુન. પરિગ્રહ વિગેરે અઢાર પાપ સેવવા તે. "એવા પાપમાં શુ જોડાવવાથી બંધાય છે?" મન વચનને કાયાના અશુભ જોગ જોડાવવાથી "જોગ જોડાવાની ક્રિયા કેટલા પ્રકારની છે?" ચાર. તે અતિક્રમ, વતિક્રમ, અતિચાર. અને અણાચાર. "તેની ક્રિયા કરવાથી કેટલા દોષ ઉત્પન્ન થાય છે?" બત્રીશ. "તે દોષ છાંડવાના છે કે આદરવાના છે?" આદરવાના નહી પણ સમજીને છાંડવાના છે 'સામાયકમાં કેટલા પ્રકારની કથા કરવી અને તે કરવાથી શું ફાયદો છે?" ચાર પ્રકારની, તે આક્ષેપણી, વિક્ષેપણી, સંવેગણી નિરવેગણી એ ચાર, અને તે કરવાથી સાંભળનારા જેના સંસારથી વૈરાગ પામીને ત્યાગ બુદ્ધિ થાય છે. 'વિકથા કેટલી અને તે કરવાથી શું ફાયદો છે?" ચાર તે સ્ત્રીની, ભોજનની, દેશાંત્રાની અને રાજ્યા અધિકારની એ ચાર છે. તે કરવાથી સંસારના અપાર દુ:ખમાં પુષ્ટી થાય છે. તેમજ સામાયક વ્રતને હાની પહોંચાડે છે. માટે ત્યાગ કરવી. "સામાયક વ્રત લીધા પછી શું કૃત્ય કરવુ?" ભણેલું જ્ઞાન યાદ કરવુ અને તેના અર્થનું ચિંતવન કરવું. તેમજ ધર્મ કથા કરવી કે સાંભળવી તથા વહોલો સંશયકારક પ્રશ્નો પુછીને સમગાધાન થાય તે યાદ રાખવું. કદાચ ઉપરની રીતે યોગ ન હોય તો પોતાની જગો સ્થિર થઇ, એ હોઠ બીડી, બહીર દ્રષ્ટિ બંધ કરીને, તાળવે જીભ અડાડી, અમુક ધાર્મિક વિષયનું ચિન્તન કરવુ કે જેનાથી ગ્રહણ કરેલું સામાયકવ્રત શફળ થાય.

સમાપ્ત

આ પૂસ્તક મારી યથાશક્તિ મુજબ સુદ્ધ કરેલ છે તેમ છતાં ઓછું અધિક અને વિપ્રીત લખાણુ થયું હોય તો ગુણુગ્ન ક્ષમા કરી સુધારિ વાંચશો.

લ૦ શે. ઉ. તરફથી ધર્મ આફિસ.

આશ્રય આપનાર ગ્રાહકોનાં નામ.

ભાવનગર. ૧૯૧

૧૦ પાનાચંદ જાદવજી શ્રીનગરવાળા.
૫ પાનાચંદ માણેકચંદ
૫ નેમચંદ કુંવરજી કપશી.
૫ ફતેચંદ ઓધડ. બદાણી.
૫ નાગરદાસ ગોપાળજી સુખડીઆ.
૫ રૂપા વધા સુખડીઆ
૫ ઉજમસી વેલસી લીંબડીવાળા
૫ મોતીચંદ અજરામર બાવાણી
૪ દામોદર મોતીચંદ મેતા
૪ દેવચંદ વીરજી મેતા
૪ પોપટ શિવલાલ કેહ લીંબડી
૪ પાનાચંદ મોનજી મોદી
૪ માણેકચંદ ઝવેર શા
૪ મોહનલાલ વિ. મગનલાલ મેતા
૪ માધવજી દામજી શા.
૪ લીંબાંધન બાબુ શામળશેઠના કરભારી
૪ લીંબાલન બીખા ગાંધી
૪ કાળુ દેવકરણ લીંબડીવાળા
૩ વિઠલ કેશવજી બાયાણી
૩ મોતીચંદ ધનજી ગોસળીઆ માંડવધાર
૨ કલ્યાણજી ગોકળ બદાણી
૨ કુબેરદાસ હરી
૨ ઠકલ ગોવનજી બદાણી
૨ ગાંડા મેરજી શા
૨ ગીરધર વીરજી શા
૨ ગોવનજી શીરામ બદાણી
૨ નરસી વીરજી શા

૨ નાગરદાસ ઝુંઝા સંઘના મેતા
૨ નાનચંદ દયાળજી ભાયાણી
૨ નાગરદાસ આણંદજી સંઘવી વઢવાણવાળા
૨ નાનચંદ જીવણ ગાંધી
૨ નરસી ખુશાલ ખંધાર લીંબડીવાળા
૨ ચુનીલાલ ગોવરધનદાસ ભાયાણી
૨ છગનલાલ અરજરામર ભાયાણી
૨ છગનલાલ લાજી દિવાન
૨ જગજીવન અમરસી ગઢાણીવાળા
૨ ગંભાર ખીમજી મેતા
૨ ડાયા સુંદરજી સુખડીઆ
૨ જાદવજી કલ્યાણજી મેતા
૨ દમોદર ઠાકોર ગાંધી
૨ હરીચંદ છગન સૂખડીઆ
૨ મગનલાલ ત્રીભોવન શેઠ
૨ ગોપાળજી મેઘજી ભાયાણી
૨ પરભુ કરશન ભાયાણી
૨ ભીભોવન ઘેલા ગાંધી
૨ ડાયા સુંદરજી શા
૨ વનમાળી હરજીવન ભાયાણી
૨ આણજી જસરાજ લિંબડીવાળા
૨ ઉમેદચંદ દેવકરણ લિંબડીવાળા
૨ લખમીચંદ મુળજી લિંબડીવાળા
૨ સુખલાલ રાગચંદ ચૂડાવાળા દોશી
૨ તારાચંદ વાલજી શા
૨ ભગવાનલાલ હીરાચંદ માસ્તર
૨ માણેકચંદ માધવજી ગાંધી
૨ ઉજમસી તલકસી શેઠ લિંબડીવાળા
૨ ત્રીભોવન અજરામર ભાયાણી
૨ હંસરાજ કાળા ભાયાની

૧ ગીરધરલાલ જગજીવનદાસ કપાશી
૧ ભીખા વસ્તા પારેખ
૧ વનમાળી મુળજી ઘીવાળા
૧ નથુ મૂળજી દિવાન
૧ ચુનીલાલ નરોતમ ભ.યાની
૧ પરમાણંદ અમરશી ગઢાળીવાળા
૧ જેઠા બાવા ભાયાણી
૧ ખેચર ગાંડા ગંધીઆળાવાળા
૧ રાયચંદ પીતાંબર વોહોરા
૧ પરસોતમ હરખજી
૧ માણેકલાલ સુખલાલ ચુડાવાળા
૧ ગાંડાલાલ હાકેશા
૧ ધર્મશી જુઝા શેઠ લિંબડીવાળા
૧ કમા શામજી બોટાદના
૧ દયાળજી નાથા શા
૧ ગોરધન ઠાકરશી મેતા
૧ માણેકચંદ જુઠા
૧ હીરાચંદ ખીમજી મેતા
૧ મોહનલાલ હરજીવન સાણોદરવાળા
૧ પીતાંબર કકલ મેતા
૧ હરગોવિંદ ઉમેદ લિંબડીવાળા
૧ અમરચંદ પિતાંબર દિગમરવાળા રેલવે કલર્ક
૧ શિવલાલ ધારશી લિંબડીવાળા
૧ ગોવનજી વાલજી શા
૧ અમૃતલાલ દામજી શા
૧ જીવરાજ ગગા શા કાળાસરવાળા

બોરસદ. ૨૬

૩ ત્રીભોવન દાજીભાઇ ભાવસાર
૩ નાથાલાલ કહાનદાસ ”
૩ મોરારજી રામદાસ ”

૨ પ્રાણજીવન માધવજી ”
૨ હીરાલાલ કાળીદાશ ”
૧ મુળજી માધવજી ”
૧ ફુલચંદ માધવજી ”
૧ લખમીચંદ જગજીવન ”
૧ મોતીલાલ કહાનદાશ ”
૧ હરગોવન બેચરદાસ ”
૧ વનમાળી આશારામ ”
૧ દીપચંદ વીરચંદ ”
૧ અંબાલાલ કાળીદાસ માસ્તર
૧ ભાયચંદ ભુદર ”
૧ છગનલાલ વનમાળી ”
૧ લલુભાઇ જેચંદ શા વડોદરાવાળા
૧ નારણજી આશારામ ભાવસાર
૧ પાનાચંદ કાળીદાસ માસ્તર

ધોલેરાબંદર ૧૬

૧ છગનલાલ ગણેશ શા.
૧ સંઘવી મણીલાલ ડુંગરશી
૧ શેઠ માણેકચંદ ખોડીદાશ
૧ વલ્લભ જેઠા કોઠારી
૧ ચતરભાઇ ખારશી શેઠ
૧ હરજીવન ભુરા શા
૧ આગરશી કાળુ શેઠ
૧ મુળચંદ અમીચંદ શેઠ
૧ જેચંદ હીરાચંદ શા
૧ ખારશી કાળીદાશ શા
૧ શિવલાલ કેશવજી શા
૧ ખુશાલદાસ માવજી ગાંધી
૧ નાગરદાશ ભાણજી ગાંધી
૧ જગજીવન આણંદજી ગાંધી

૧ ગુલાબચંદ પરશોતમદાશ ગાંધી
૧ કસ્તુર ભુદરદાશ ગાંધી

પોરબંદર ૨૦

૨૦ પુસ્તકાલય ખાતે ગત મોહનદાશ કપુરચંદ

બોટાદ ૨૨

૧૦ જૈનધર્મ પ્રકાશ સભા લાઇબ્રેરી
૧ ગાંધી ચતરભાજ રતનશી પ્રેશીડેન્ટ
૧ અમૃતલાલ છગન મિસ્ત્રી
૧ ઠાકરશી ડાયા મિસ્ત્રી
૧ દેશાઇ ખીમચંદ જયચંદ ડિશાળી
૧ ધારશી સતચંદ પુસ્તકાલયના મેનેજર
૧ ચતુર કલ્યાણજી ખધાર
૧ ઠાકરશી બેચરદાશ વસુમાતી વકીલ
૧ મોહનલાલ ઝુંઝાભાઇ ગોપાણી
૧ સભા સુબેચ્છક મગનલાલ કેશવલાલ દોશી
૧ જગજીવન લાલચંદ શા
૧ પોપટ નથુ ભાવસાર
૧ જીવરાજ કુંવરજી

ખંભાત બંદર ૧૧

૧ પોપટભાઇ વખતચંદ સંઘવી
૧ રતનચંદ મોતીચંદ
૧ છગનલાલ મુળચંદ
૧ ગુલાબચંદ જોઇતા શા
૧ નેમચંદ રતનચંદ
૧ કીલાભાઇ ગુલાબચંદ
૧ કાળીદાશ કુશળચંદ
૧ ડાયાભાઇ ગુલાબચંદ ગાંધી
૧ જગજીવન હીરાચંદ શા
૧ ઠાકરચંદ મુળચંદ શા
૧ બકોર ગોવિંદ ભાવસાર

ખસ ગાંમ ૧૦

૧ નાનચંદ ભગુ ખંભાર
૧ છગનલાલ ફુલચંદ વાંસાણી
૧ મોહનલાલ કાળીદાસ શેઠ
૧ શામજી નાનજી શા
૧ વરધમાંન મોતીચંદ વાંસાણી
૧ માણેકલાલ માવજી વેહોરા ચોટીલ વ.ળા
૧ નાનચંદ મેઘજી વાંસાણી
૧ ગુલાબચંદ જેસંગ શા
૧ વરવાભાઇ મોતીચંદ સંઘવી
૧ જગજીવન ચેલા શા

ગઢડુ ૧૦

૨ માણેકચંદ જીવણ શેઠ
૨ ગીગા જેચંદ શેઠ
૧ છગનલાલ ચતુર ગોમળીઆ
૧ મગનલાલ જીવરાજ
૧ ગોકળદાસ ખોડીદાસ મેતા
૧ વાલજી ભીમજી શેઠ
૧ જીવરાજ બેચરદાશ શેઠ
૧ ગંગળજી અમરચંદ

કલોલ ૧૦

૪ મગનલાલ અમુલખ શેઠ
૧ છગનલાલ જેશંગ શા
૧ કચરાભાઇ કેવળદાશ
૧ છગનલાલ વરજીવનદાશ
૧ નગીનલાલ છગુભાઇ
૧ વરજીવનદાશ સાંકળચંદ
૧ શોભારામ મનસુખરામ

બગસરા ૨

૨ રામજી શીવાજી

ઉપલેટા ૬

૧ લાલચંદ પાનાચંદ નીલાખાવાળા
૧ મુળજીભાઇ મકનજી વકીલ
૧ ઉત્તમચંદ ગોવિંદજી શેઠ
૧ ખુશાલદાશ કાનજી શેઠ
૧ નરભેરામ ત્રીભોવનદાશ
૧ કાળીદાશ ગોરધનદાશ શેઠ

ઢાંગધરા ૧

૧. તારાચંદ મુળજી સંઘવી

ઉમરાળા ૮

૫ રણછોડદાશ લખમીચંદ શેઠ
૧ ગીગા ધનજી શા
૧ પાનાચંદ બાવા ચોટલીઆ
૧ વીઠલ જીવા ચોટલીઆ

હળવદ ૨

૨ ડુંગરશી ચતુર કોઠારી

મેંદરડા ૪

૧ જશરાજ કેશવજી ઘોડા ગોંડલવાળા
૧ પરશોતમ હેમચંદ માવાણી વકીલ
૧ દામજી તેજસી માવાણી
૧ લખમીચંદ રવજી રૂપાણી ચુડાવાળા

વાવડી ૨

૨ નાગર દાશ ગાંગજી

બિલખા ૪

૧ પરમાણંદ વેલજી શા
૧ સં. વીઠલજી ડાયાભાઇ
૧ માણેકચંદ કરશનજી મા.
૧ દામજી જેતશી મા.

આમ નાર ૩

૧ વખતચંદ મુળચંદ શા

૧ વજેચંદ ગુલાબચંદ   ૧ છગનલાલ ડાયાભાઈ

કમળેજ ૧

૧ મેતા જીવણ હરીચંદ

ચુડા ૬

૫ રા. રા. સોભાગચંદ નથુ ડાકટર

૧ સુખલાલ રતનશી

ભાયાવદર ૨

૧ રા. રા. મણીકલાલ દયાળજી સ્ટેશન માસ્તર

૧ લખમીચંદ ચતરભાઈ

ગુંદાળા ૬

૪ ચતરભાઈ તારાચંદ

૧ પોપટ વસ્તા કામદાર

૧ રાયચંદ તારાચંદ

બરવાળા ૨

૧ મોનજી ગુંજા શા   ૧ દેવચંદ ઝવેર શા

ધોરાજી ૨

૨ ડાયાભાઈ ચંદરજી કામદાર

જામનગર ૨

૨ મેતા વીરજી પ્રેમજી

ઉમરાળા

૧ શા હરખચંદ [illegible]

૧ શા છગન [illegible]

૧ ભા દુલભ રણછોડ

૧ શા પ્રાગજી અમરશી

૧ શા મણીલાલ ગીરધર

૧ શા દીપચંદ વી. પરભુદાસ

૧ શા જગજીવન રતનશી

૧ શા નરશી દેવજી

૧ શા નાનચંદ માવજી

૧ શા માધવજી વેલા